PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb postale I gruppo - Cena 40 lir

Leto XXII. Št. 93 (6380)

TRST, sreda, 20. aprila 1966

NOV POZIV SINDIKALNIH ORGANIZACIJ CGIL, CISL IN UIL

Minister za delo sklical za soboto pogajanja za rešitev spora z zdravniki

Ostro polemično stališče zdravnikov bolnišnic - Na današnji seji vlade bodo proučili načrt zakona o najemninah

RIM, 19. — Minister za delo in socialno skrbstvo sen. Bosco je poslal danes sindikalnim organizacijam, zavarovalnim ustanovam in zdravnikom naslednje sporočilo: «V zvezi s pozivom, ki so mi ga poslale sindikalne organizacije delavcev, sklicujem za soboto, 23. aprila ob 10. uri sestanek na ministrstvu za delo za obnovitev pogajanj med zavarovalnimi ustanovami in zdravniki, pri čemer ostajajo njih stališča nespremenjena. Zahtevam, da se pred začetkom pogajanj obnovi normalno stanje.»

Minister za delo je sklical pogajanja na osnovi poziva sindikalnih organizacij CISL, CGIL in UIL, ki so pozvale ministra, naj ponovno skliče stranke za nadaljni poskus posredovanja. V pozivu sindikalnih organizacij je izražena skrb zaradi negativnih posledic za zdravstveno zaščito delavcev, ki je njih pravica, in se ugotavlja, da sindikalne organizacije ne morejo ostati brezbrižne ob težavah za zavarovance. Sindikalne organizacije izražajo pripravljenost sodelovati pri pogajanjih.

Medsindikalni odbor zdravnikov bolnišnic pa je zvečer po sestanku objavil ostro resolucijo, v kateri izraža solidarnost z zahtevami splošnih zdravnikov in specialistov, nato pa ugotavlja, da se niso pridružili stavki, ki jo je proglasil FNOM, ker je ta stavka škodljiva prav za dosego zahtev zdravnikov. Zdravniki bolnišnic ugotavljajo, da je prav federacija zdravniških zbornic kriva za nastali položaj, ker je prevzela odgovornosti, ki ji ne pritičejo, in to ne v zaščito zdravnikov temveč nekaterih privilegiranih skupin. Federacija je namreč pripravljena privoliti v reševanje sistema plačevanja zdravnikov v pokrajinskem okviru, s čimer bi prepustila okoli 90 odstotkov splošnih zdravnikov, da jim plačujejo po sistemu enkratnega plačila. Končno zdravniki bolnišnic predlagajo javno televizijsko debato o vprašanjih zdravstvenega skrbstva v Italiji, o reformi bolnišnic in predlagajo referendum med vsemi zdravniki o najboljših sistemih neposrednega skrbstva.

Po včerajšnji stavki zdravnikov so danes začeli veljati novi odnosi med zdravniki in bolniki, ker so prekinjeni dogovori in ker morajo bolniki plačevati honorar neposredno zdravnikom. INAM v tej zvezi poroča o dokaj normalnem položaju in pravi, da so bili ukrepi zavarovalnih ustanov za sedaj učinkoviti, tako da ni bilo večjih težav.

Nadaljuje se tudi vsedržavna stavka občinskih zdravnikov, živinozdravnikov in babic, ki se bo zaključila v soboto, 23. aprila. Danes se je nadaljevala stavka uslužbencev ONMI.

Izvršni odbor CGIL se bo sestal šele 29. aprila, čeprav je bil sestanek napovedan že za jutri. Preložitev odraža nekatere spremembe v odnosih z delodajalci, ker so včeraj podpisali pogodbo o notranjih komisijah. Poleg tega hočejo pred sestankom tudi vedeti za rezultat razgovora, ki bo 27. aprila in na katerem bodo razpravljali s predstavniki delodajalcev o možnosti obnovitve delovnih pogodb. V tej zvezi bo CGIL tudi sklepala o splošni stavki v industriji, ki sta jo proglasili CGIL in CISL.

Ministrski svet bo jutri proučil načrt zakona o najemninah, ki ga je pripravil pravosodni minister ob sodelovanju drugih ministrov ter na podlagi zaključkov odbora izvedencev Po odobritvi na seji vlade bo načrt zakona predložen parlamentu v nujno diskusijo, ker ga je treba odobriti še pred 30. junijem, ko zapade sedanja zadevna zakonodaja.

Načrt zakona ima 13 členov, ki pa jih bosta vlada in parlament lahko še menjala. Za nekatere člene se že predvideva dvojna formulacija v pričakovanju dokončne formulacije. Načrt zakona se tiče ukinitve blokade stanovanj, ki je bila sklenjena takoj po vojni, in tistih, ki so bile blokirane leta 1963.

Prvega julija 1966, 1. Deblokirana bodo vsa stanovanja, v katerih stanujejo družine, ki imajo celotni čisti dohodek, obdavčljiv z dodatnim davkom, nad dveh milijonov lir. 2. Deblokirana bodo stanovanja, ki so bila vinkulirana leta 1947, kjer je število stanovalcev manjše kakor število uporabljivih prostorov. 3. Prav tako bodo deblokirana stanovanja, ki so bila vinkulirana leta 1963 in ki imajo več kakor tri uporabljive prostore.

31. decembra 1967, 1. Do tega dne se bo podaljšala blokada glede stanovanj, v katerih stanujejo revne družine: civilni slepci in gluhonemi, upokojenci socialnega skrbstva, vojni in civilni pohabljenci, sorodniki padlih v vojni, ki uživajo pokojnino; podaljšanje se dovoli, če ti ali z njimi živeči družinski člani nimajo drugih dohodkov. 2. Deblokirana bodo stanovanja, ki so bila vinkulirana leta 1947 in v katerih je večje število stanovalcev, kakor je število uporabnih prostorov. 3. Deblokirana bodo stanovanja, ki so bila vinkulirana leta 1963 in ki imajo tri uporabne prostore.

Načrt zakona predvideva nekatere primere, v katerih bo lastnik lahko ukinil podaljšanje po poprejšnjem obvestilu štiri mesece prej.

31. decembra 1968: Deblokirana bodo stanovanja, ki so bila vinkulirana leta 1963 in ki imajo manj kakor tri prostore.

Načrt zakona določa glede stanovanj tri važnejše določbe: 1. Za stanovanja, glede katerih bo podaljšana blokada, se ne predvideva zvišanje najemnine. 2. Lastniki stanovanj, glede katerih se blokada podaljša do 31. decembra 1967, bodo oproščeni za dve leti plačevanja davkov in dodatnih davkov na hišo. 3. Do 31. decembra 1966 ima sodnik možnost podaljšati samo enkrat in za ne več kakor šest mesecev izvršitev izgona.

Hoteli, penzioni in gostilne. 31. decembra 1967: Na ta dan bodo deblokirane najemninske pogodbe za nepremičnine, ki so določene za hotele, penzione in gostilne. Najemnine bodo dvakrat povišane: 1. Zvišanje 15 odstotkov od 1. julija 1966. 2. Zvišanje drugih 15 odstotkov od 1. januarja 1967.

Trgovine, pisarne, 31. decembra 1967: Tedaj bodo deblokirane najemnine za nepremičnine, v katerih najemnik izvršuje poklic, rokodelstvo in trgovino z ne več kakor petimi nameščenci. V tem primeru sta predvideni dve zvišanji najemnin: 1. Od 1. julija 1966 desetodstotno zvišanje. 2. Od 1. januarja 1967 drugo desetodstotno zvišanje.

Načrt zakona določa nekatere primere, v katerih lastnik lahko ukine podaljšanje po poprejšnjem obvestilu štiri mesece prej. 1. Če je poslopje močno poškodovano in ga ni mogoče popraviti, če ni prazno. 2. Kadar namerava lastnik porušiti ali spremeniti nepremičnino, da zgradi vsaj enako število prostorov, ali pa če gre za stanovanje v zadnjem nadstropju, če namerava dozidati druga nadstropja. V teh primerih ima najemnik pravico odškodnine dvanajstih mesečnih najemnin. 3. Če ima nepremičnina umetniško ali zgodovinsko vrednost in urad za nadzorstvo ugotovi potrebo nujnih popravil. 4. Kadar gre za barake ali druge začasne zgradbe na področju, na katerem namerava lastnik graditi. Stanovalcem mora lastnik ali javna uprava dati drugo stanovanje po znosni najemnini.

Ženevska konferenca

ŽENEVA, 19. — Danes se je v ženevskem odboru osemnajstorice nadaljevala razprava o vzporednih razorožitvenih ukrepih. Govorili so predstavniki vzhodnih in zahodnih držav, medtem ko predstavniki nevezanih držav še vedno čakajo, da vidijo jasnejše izoblikovanje stališč Vzhoda in Zahoda.

Za zahodne države so govorili kanadski predstavnik general Burns, ameriški predstavnik Foster in italijanski predstavnik Cavalletti. Burns se je pritožil, ker se je sovjetska delegacija negativno izrekla o zahodnem predlogu, naj bi del atomskega materiala, ki se sedaj uporablja v vojne namene, uporabili v miroljubne namene, in naj bi uničili 2.000 strateških bombnikov.

Ameriški delegat Foster je govoril o sedmi točki Johnsonove poslanice ženevski konferenci, ki govori predvsem o deželah v razvoju in poziva na regionalne sporazume za omejitev oboroževalne tekme s konvencionalnim orožjem. O tem je govoril tudi italijanski predstavnik Cavalletti, ki je podprl ameriške predloge.

Za skupino vzhodnih držav so govorili predstavniki Poljske, Bolgarije in ČSSR, ki so predvsem poudarjali potrebo ukrepov za evropsko varnost ter ponovili zahtevo za umik tujih oporišč in čet in Srednje Evrope, za prepoved Zahodni Nemčiji, da dobi atomsko orožje, za nenapadalno pogodbo med državami NATO in varšavskega pakta itd. Konferenca bo nadaljevala delo v četrtek.

V Ankari demonstracije proti ZDA

ANKARA, 19 — Danes so bile v Ankari protiameriške demonstracije ob prihodu ameriškega državnega tajnika Deana Ruska. Policija je aretirala 73 študentov.

ANKARA, 19. — Dean Rusk, ki je prispel danes z letalom v Ankaro, se bo jutri in pojutrišnjem udeležil letnega sestanka sveta CENTO (Organizacija za centralni pakt).

SEJA ZUNANJEPOLITIČNE KOMISIJE POSLANSKE ZBORNICE

Fanfani je poročal o NATO in nekaterih drugih vprašanjih

Zanikal je vesti o sklepih glede premestitve poveljstev in oporišč - Danes se sestanejo pokrajinski tajniki PSI - Saragat na obisku v Kalabriji

RIM, 19. — V komisiji za zunanje zadeve v poslanski zbornici so danes razpravljali o zunanji politiki zlasti v zvezi s krizo NATO in zaostritvijo vojne v Vietnamu. Najprej je podal poročilo zunanji minister Fanfani, ki je v začetku orisal razvoj evropske gospodarske skupnosti. V tem okviru je med drugim tudi ponovil italijansko podporo, da bi se skupnosti priključila tudi Velika Britanija, za kar kaže, da se zavzema laburistična vlada. Vendar pa je Fanfani ugotovil, da odnosi v okviru skupnosti ne dajejo upati, da bi kmalu prišlo do takih razgovorov.

Glede razvoja v Vietnamu je Fanfani omenil težaven politični položaj v Sajgonu ter zapletene odnose med Pekingom in Hanojem, kar otežkoča možnost pozitivnih in konstruktivnih posredovanj visokih nepolitičnih avtoritet, kvalificiranih mednarodnih predstavnikov, nevezanih držav, kot tudi komunističnih držav, ki so prijateljske do južnovietnamskega osvobodilnega gibanja. Nato je ponovil že znano italijansko stališče o pozornosti za dvajsetletne žrtve prebivalcev Vietnama, razumevanju do vprašanj in odgovornosti ZDA in za oprezno akcijo, ki jo Italija vodi za rešitev s pogajanji

Fanfani je zanikal, da je italijanska vlada prejela pozive za intervencijo vojaškega ali socialnega značaja. Dejal je, da v Južnem Vietnamu dela majhna italijanska sanitetna skupina, italijansko veleposlaništvo pa pomaga skupini redovnic, ki skrbe za bolne in zapuščene otroke.

Nato je Fanfani govoril o razorožitvi in razorožitveni konferenci v Ženevi, katero je pozitivno ocenil.

Osrednji del govora pa je bil posvečen NATO. Fanfani je podrobno govoril o razvoju dogodkov in je nato uradno zagotovil, da do sedaj še ni prišlo do razprav o premestitvi baz in poveljstev iz Francije v to ali ono državo, niti niso odločali o primernosti sprememb sedanjih struktur. Zato, je dejal Fanfani, so glede Italije neutemeljene vesti o eventualnih predlogih, da bi premestili organizme NATO na italijansko ozemlje.

Glede osnovnih stališč pa se je skliceval na zadnje razprave pred parlamentom in dejal, da je večstranska vojaška organizacija nujna zaradi nove vojaške tehnike. Vzel je na znanje, da Francija ni izstopila iz zavezništva in da Italija ne namerava poslabšati prisrčnih prijateljskih odnosov s Francijo. Na osnovi sprememb po letu 1949 v političnem svetovnem položaju, kot tudi sprememb vojaške tehnike in atlantskih izkušenj je treba iskati v smislu člena 12 atlantske pogodbe tiste revizije, ki bodo primerne za obnovitev in razvoj zavezništva. Ta del izvajanj je zaključil z ugotovitvijo, da atlantsko zavezništvo ne preprečuje razgovorov na raznih ravneh, da se odstranijo razlogi za spore in da pride do plodnega razgovora med vsemi narodi

V tej zvezi je Fanfani navedel vrsto italijanskih pobud in tudi omenil bližnji obisk sovjetskega zunanjega ministra v Rimu.

V razpravo je prvi posegel Pajetta (KPI), ki je izvajanjem zunanjega ministra očital golo «kronologijo» in da se je omejil na že prej znana stališča. Pajetta je poudaril, da bi bilo izredno resno, če bi se s skrivanjem za vojaškimi tajnostmi sprejele obveznosti za hrbtom parlamenta. KPI ne predlaga povsem negativne politike izstopa iz NATO, pač pa poudarja, da se obveznosti ne smejo še zaostriti in da je treba voditi politiko postopne razorožitve in približevanja obeh blokov.

Demokristjan Bettiol vidi krivdo za vojno v Vietnamu samo v Kitajski. Glede NATO pa je mnenja, da Italija ne sme zamuditi avtobusa in da mora prevzeti v okviru zavezništva večje odgovornosti. To je utemeljeval z nevarnostjo, da pride do prevlade ZDA - Velike Britanije - Zahodne Nemčije in do objektivno manjših italijanskih možnosti.

Lombardi je ugotovil, da so notranja nasprotja v zavezništvu očitna, saj NATO zaobstoj nujno potrebuje vojaško moč Zahodne Nemčije, istočasno pa je potreben prav zaradi nemškega vprašanja in s svojim obstojem tudi onemogoča mirno rešitev tega vprašanja. Treba je preiti v novo razdobje in pri proučitvi obnovitve pogodbe razpravljati globalno o celotnem evropskem položaju. V tej zvezi je Lombardi tudi ugotovil, da je Italija leta 1949 pristopila k NATO predvsem zaradi notranjih vprašanj, kjer pa se je položaj temeljito spremenil. Zato lahko vlada izkoristi široke možnosti avtonomije ob izvajanju sprejetih obveznosti.

Liberalec Malagodi je napovedal, da bo njegova stranka zahtevala širšo razpravo v zbornici, in je govoril o stališču stranke, ki zahteva tesnejšo povezavo z EGS in NATO.

Predsednik republike Saragat je začel danes uraden obisk v Kalabriji, kjer bo obiskal vse tri pokrajine. To je istočasno tudi prvi obisk predsednika republike v vseh pokrajinah Kalabrije, katero je do sedaj samo dvakrat mimogrede obiskal Einaudi. Saragat je začel uradni obisk v Reggio Calabrii, kjer je sprejel predstavnike oblasti in nato prisostvoval zasedanju na županstvu. Pot je nadaljeval najprej z vlakom, zatem pa z avtomobilom po manjših krajih.

V poslanski zbornici se je nadaljevala razprava o Umbriji. Komisija za zunanje zadeve poslanske zbornice se bo ponovno sestala jutri, da izvoli novega predsednika, ker je dosedanji, Bertinelli postal član vlade.

Jutri se sestaneta v Rimu 102 tajnika socialističnih federacij iz vse Italije, ki bodo razpravljali o organizacijskih vprašanjih v zvezi s socialistično združitvijo in o upravnih volitvah, ki bodo 12. in 13. junija.

Tiskovni urad KPI sporoča, da se bo prihodnji teden sestal CK KPI, ki bo razpravljal o poročilu italijanske delegacije, ki je bila na kongresu KP SZ, o združitvi PSI in PSDI in o bližnjih upravnih volitvah.

Dr. Jenny o novi stranki na Južnem Tirolskem

BOCEN, 19. — Dr. Jenny, bivši voditelj «Suedtiroler Volkspartei», je danes na tiskovni konferenci obrazložil razloge izključitve iz stranke in najavil ustanovitev nove stranke, ki ji bo začasno predsedoval. Nova južnotirolska stranka se bo imenovala «Soziale Fortschrittspartei Sueditirols» — stranka za socialni napredek Južne Tirolske in jo bodo za sedaj vodili isti predstavniki, ki so vodili «krožek za delo in socialni napredek», katerega je dr. Jenny ustanovil januarja 1965. Dr. Jenny je tudi napovedal, da bodo čez dva ali tri mesece sklicali ustanovni občni zbor. Izjavil je tudi, da ne bo dal ostavke na mesto deželnega svetovalca, ker je svoje stališče obširno obrazložil že pred volitvami in da zato upravičeno meni, da so volivci dali njemu glas iz določenih razlogov.

Dr. Jenny je obtožil SVP, da vodi «cik-cak» politiko v izključno zaščito nekaterih konservativnih interesov, kar vodi prebivalstvo nemškega jezika v slepo ulico. V stranki se ne dopušča nobena diskusija. Sedaj je resnična nevarnost za obstoj manjšine v izseljevanju v Nemčijo in ne toliko v priseljevanju z juga. «Zaman se govori kmetom, naj ostanejo na kmetijah, če pa se nič ne naredi zanje,» je zaključil dr. Jenny.

Glede programa stranke pa je dejal, da temelji «na sodelovanju z italijanskimi naprednimi silami, ki so vedno močnejše, in na boljšem sožitju dveh jezikovnih skupin v Južni Tirolski». Nova stranka se bo borila za avtonomijo bocenske pokrajine, za socialno, gospodarsko in politično reševanje južnotirolskega vprašanja, ki se ne sme ustaviti na praznem spoštovanju folklornih tradicij.

V dvorani, kjer je bila tiskovna konferenca, je visela slika predsednika republike Saragata in nekaj fotografij dr. Jennyja s socialističnim voditeljem Kreiskim.

VČERAJ V BUKAREŠTI

Drugi dan razgovorov Tito - Ceaucescu

Danes in jutri si bo jugoslovanska delegacija ogledala nekatera industrijska podjetja v osrednji Romuniji

BUKAREŠTA, 19. — V Bukarešti so se danes nadaljevali sinoči začeti razgovori med predsednikom SFRJ maršalom Titom, generalnim tajnikom CK KP Romunije Ceausescom, predsednikom državnega sveta Stoico in predsednikom ministrskega sveta Maurerjem ter njihovimi sodelavci. V včerajšnjih in današnjih razgovorih so proučili v glavnem vprašanja s področja medsebojnega sodelovanja in aktualna mednarodna vprašanja.

Pozitivno so ocenili dosedanji razvoj odnosov med Jugoslavijo in Romunijo in izrazili željo po vsestranskem nadaljnjem razvoju, posebno ker so skupno ugotovili, da so še mnoge neizkoriščene možnosti za razvoj na raznih področjih.

Današnji razgovori, ki so trajali štiri ure, so bili posvečeni predvsem aktualnim mednarodnim vprašanjem. Pri tem so ugotovili veliko podobnost pogledov na številna najvažnejša vprašanja, posebno pa glede trenutne imperialistične ofenzive in o ugodnih gibanjih v Evropi ter o težavah, s katerimi se danes borijo države v razvoju.

Danes dopoldne je predsednik republike obiskal tovarno orodnih strojev v Bukarešti, po sprejemu, ki sta ga priredila v njegovo čast CK KP Romunije in državni svet Romunije, pa je odpotoval na kratek obisk nekaterih industrijskih središč Romunije. Tito bo jutri in pojutrišnjem obiskal tudi nekatera industrijska podjetja v mestih Gheorghe Dej in Brašov, od koder se bo v četrtek zvečer vrnil v Bukarešto.

Sinoči je po končanih razgovorih državni svet Romunije izročil predsedniku Titu za njegov prispevek k stalni krepitvi bratskega sodelovanja in prijateljstva med Jugoslavijo in Romunijo, za napredek socializma, za mednarodno sodelovanje in mir na svetu, najvišje romunsko odlikovanje Zvezde socialistične republike Romunije I. stopnje Predsednik republike je istočasno in za iste zasluge izročil visoka jugoslovanska odlikovanja generalnemu tajniku CK KP Romunije Ceausescuju, predsedniku državnega sveta Romunije Stoicu in predsedniku romunske vlade Maurerju. Danes so bila izročena visoka romunska odlikovanja tudi članom jugoslovanske delegacije in visoka jugoslovanska odlikovanja številnim romunskim visokim osebnostim.

Študijska delegacija PSI na obisku v Beogradu

BEOGRAD, 19. — V Beograd je včeraj prispela študijska delegacija Socialistične stranke Italije, ki jo vodi član vodstva Paolicchi. Med sedemdnevnim bivanjem v Jugoslaviji bodo člani delegacije proučevali sistem samoupravljanja na področju prosvete, kulture in informacij v Jugoslaviji ter se razgovarjali z zastopniki zveznega odbora SZDL Jugoslavije.

Zaradi napada na konzulat SFRJ

Ustaški zločinec pred sodiščem

BONN, 19. — Pred pokrajinskim porotnim sodiščem v Kostanzu se je pričel danes proces proti ustaškemu zločincu Stanku Kardumu, ki je 8. junija lani streljal na bivšega jugoslovanskega konzula v Muenchnu Klariča in ga hudo ranil. Današnja dopoldanska razprava je potekala v glavnem s čitanjem obtožnice in s preverjanjem preteklosti zločinca Karduma. Na današnjem zaslišavanju se je zločinec Kardum skušal prikazati kot politična osebnost, trdil je, da je bil preganjan od Jugoslovanov in da bi se sodišču prikupil, je govoril tudi o svojih «uslugah» za zahodnonemško policijo. Na sodišču je bilo končno ugotovljeno, da Kardum sploh nima nemškega temveč italijanski azil in da je bil doslej večkrat kaznovan v Zahodni Nemčiji za razne zločine. Proces bo verjetno trajal štiri dni.

NOVA AVSTRIJSKA VLADA PRISEGLA

Kreisky napoveduje odločno opozicijo

V interesu sodelovanja niso mogli socialisti do sedaj marsičesa kritizirati

DUNAJ, 19. — Nova avstrijska vlada, ki ji predseduje Klauss, je davi prisegla pred predsednikom republike Jonasom. Predsednik je poudaril dejstvo, da se s sestavo enobarvne vlade končuje razdobje, v katerem sta dve veliki avstrijski stranki dali na razpolago državi svoje najboljše ljudi za rešitev velikih problemov, ki so nastali s koncem vojne. Pohvalil je nekatere osebnosti, ki niso več v vladi, med katerimi podkanclerja Pittermanna in zunanjega ministra Kreiskega, ter je zaključil: «Upam, da bo nova smer, ki je nastala v notranji politiki, dala naši deželi moč, da ohrani mir in da ga brani pred vsako grožnjo.»

Kancler Klaus je v svojem odgovoru izjavil: «Popolnoma se zavedamo zgodovinske važnosti dejstva, da sedaj prevzema oblast vlada, ki je odraz ene same stranke. Hočemo potrditi zaupanje, ki ga je izrazil državni poglavar, hočemo prispevati, da bo Avstrija vedno bolj spoštovana v tujini in da bodo v notranjosti vladali blaginja, red in socialna pravičnost ter da se bo naši mladini dala možnost srečnega obstoja.»

Bivši zunanji minister Kreisky je govoril sinoči po televiziji v imenu podkanclerja Pittermanna, ki je bolan. Napovedal je odločnost, vztrajno in trdo opozicijo svoje stranke. Izjavil je med drugim: «Kocka je sedaj padla. Opozicija mora strogo nadzorovati vlado in srečen sem, da imam za to priložnost. Mi socialisti smo morali gledati toliko stvari, ki jih v interesu sodelovanja nismo mogli kritizirati. Sedaj smo vsi svobodni poslanci in avstrijsko prebivalstvo bo predvsem po nas zvedelo vse, kar se v tej državi lahko bolje stori.

Ščitili bomo koristi ljudi, ki delajo, in to pomeni, da bomo najskrbneje opazovali delo vlade. Ne bomo na noben način prizanašali našim političnim nasprotnikom, in kot opozicije je to naša dolžnost. Toda kaj je konstruktivna opozicija, moramo odločati mi, na prihodnjih volitvah pa avstrijsko ljudstvo.»

STOPNJEVANJE VOJNE V VIETNAMU

Ameriški bombniki bombardirali električno centralo pri Hajfongu

Prekinjene protivladne demonstracije - Kitajski komentar Ruskovih desetih točk

SAJGON, 19. — Ameriški bombniki so danes bombardirali termoelektrično centralo v Uong Bi, približno 22 kilometrov severnozahodno od Hajfonga. Nastalo je več požarov. Centrala dobavlja približno 30 odst. električne energije za področje Hanoj-Hajfong, kjer je glavna industrija Severnega Vietnama. To centralo so ameriški bombniki bombardirali že lanskega decembra. Pozneje so jo popravili. Centrala ima zmogljivost 24.000 kilovatov.

Drugi bombniki so bombardirali razne objekte v drugih krajih Severnega Vietnama. Po poročilih iz Sajgona je bilo eno ameriško letalo sestreljeno. V Južnem Vietnamu pa so ameriški bombniki «B 52» bombardirali neko osvobojeno področje 30 kilometrov jugozahodno od Dananga.

Zvečer je severnovietnamska tiskovna agencija javila, da so bila sestreljena blizu Hajfonga štiri ameriška letala, ki so bombardirala gosto naseljena področja.

V južnovietnamskem mestu Hue so voditelji študentov, ki so vodili protestne demonstracije proti vladi, sprejeli kompromis, na podlagi katerega Kijeva vlada ostane na oblasti do izvolitve ustavodajne skupščine v roku od treh do petih mesecev. Pomirjenje je dosegel budistični voditelj Tri Kuang, ki je obiskal protivladne pokrajine in prigovarjal študentom in budistom, naj sprejmejo Kijevo obveznost o sklicanju ustavodajne skupščine ter naj prenehajo protivladne demonstracije.

Ameriški predstavnik v OZN Goldberg je danes izjavil, da bi mogli Združeni narodi v prihodnje imeti aktivno funkcijo v Vietnamu, t.j. nadzorovati izvajanje in spoštovanje ženevskih sporazumov, ko bi te zopet uveljavili kot podlago za ustavitev bojev. Omenil je, da so Združeni narodi do sedaj služili v vietnamski zadevi samo kot «center za diplomatska sporočila».

Govoril je nato o odnosih med ZDA in Kitajsko ter pri tem omenil razne ameriške predloge za kitajsko-ameriške stike.

Agencija Nova Kitajska pa pravi danes, da je Ruskov program desetih točk glede Kitajske «mešanica sovražnosti proti Kitajski in varanja». «Pravi smoter tega programa, pravi agencija, je škodovati Kitajski, sprožiti napad nanjo in jo okoliti. Program predvideva «infiltracijo» v Kitajsko v upanju «mirnega razvoja» in «važne spremembe» politike, ki bi pripeljala na pozornico novo generacijo voditeljev.»

«Redno širjenje ameriškega napada v Vietnamu in zaostritev izzivanja proti Pekingu, dodaja agencija, lahko pripelje do spopada s Kitajsko. Tako ravnanje je naletelo na obširen odpor in na veliko zaskrbljenost tako v ZDA kakor v tujini. Prav zato, da bi reagirali na to gibanje javnosti, so pripravili program Ruskovih desetih točk.»

Resolucija nevezanih o Rodeziji

NEW YORK, 19. — Nevezane države so predložile posebnemu odboru za dekolonizacijo resolucijo o Rodeziji. Predlagateljice resolucije (Afganistan, Etiopija, Indija, Iran, Irak, Mali, Sierra Leone, Sirija, Tunija, Tanzanija in Jugoslavija) poudarjajo v resoluciji, da so ukrepi, ki jih je do sedaj sprejela Velika Britanija, nezadostni, in pozivajo varnostni svet na nove pobude (po potrebi tudi na uporabo sile), da se zruši Smithov režim v Rodeziji. V odgovoru za dekolonizacijo je 24 držav.

Spopad na meji med Izraelom in Jordanijo

TEL AVIV, 19. — Predstavnik izraelske vojske je danes izjavil, da sta bila dva izraelska vojaka hudo ranjena pri spopadu med izraelskimi in jordanskimi vojaki. Trdil je, da so jordanski vojaki začeli streljati na izraelsko patruljo, ki je bila na izraelskem ozemlju. Patrulja je odgovorila na streljanje, ki je trajalo dve uri in se je popoldne ponovilo.

V jordanski prestolnici pa so popoldne objavili uradno sporočilo, ki pravi, da so močni spopadi med izraelskimi in jordanskimi silami še v teku kljub posredovanju opazovalcev OZN. Uradno sporočilo jordanske vlade pravi, da se je incident začel, ko je izraelska patrulja začela davi streljati na jordanske položaje v vasi Aman.

Zvečer so v Amanu sporočili, da so se boji končali. Sporočilo javlja, da so imeli Izraelci 21 mrtvih in ranjenih, Jordanci pa štiri ranjene.

Po obisku de Murvilla v Bonnu

BONN, 19 — Francoski zunanji minister de Murville je davi odpotoval iz Bonna v Pariz. Časopis «Bild Zeitung» piše, da odhaja de Murville «praznih rok». Neki politični opazovalec je včerajšnje francosko-nemške pogovore takole označil: «Ni šlo za dvogovor in tudi ne za dvogovor med gluhimi, temveč za dva samogovora.»

Ceprav s francoske strani ne omenjajo nobenega datuma za začetek pravih pogajanj med Bonnom in Parizom, na katerih naj bi določili pogoje za bivanje francoskih čet v Nemčiji, pravijo v nemških krogih, da se bodo pogajanja začela maja.

Bonski zunanji minister Schroeder pa je začel danes posvetovanje z belgijskim zunanjim ministrom Harmelom. Pozneje se je Harmel sestal z Erhardom. Schroeder je poročal Harmelu o razvoju krize v NATO in o stališču, ki so ga zavzeli na sestanku med Angleži, Američani in Nemci. Govori se o možnosti, da bi glavni štab NATO premestili iz Pariza v prestolnico ene od držav Beneluksa.

Več mrtvih pri raznih nesrečah

PRAGA, 19. — V rudniku premoga v Zarubku blizu Ostrave na Moravskem je preteklo noč nastala eksplozija, zaradi katere je zgubilo življenje 15 rudarjev. Reševalne skupine so prenesle trupla ponesrečenih rudarjev na površje.

BOMBAJ, 19. — V nekem kraju severnozahodno od Bombaja se je dogodila huda nesreča, pri kateri je zgubilo življenje 12 oseb, drugih 22 pa je bilo opečenih. Potniki avtobusa so bili namenjeni na neko poroko. Nenadoma je nastal v avtobusu požar. Vozač se je prestrašil in je zgubil nadzorstvo nad vozilom.

RIM, 19. — Na avtomobilski cesti sonca se je južno od Rima dogodila huda prometna nesreča, pri kateri so zgubile življenje tri osebe, ena pa je bila ranjena. Nesreča se je dogodila blizu Frosinona, kjer sta trčila tovornjak in avtomobil «600».

RIM, 19. — Danes okoli poldne se je v bližini Grossetta ponesrečilo vojaško letalo, ko je med vežbanjem letelo zelo nizko. Letalo je zadelo v barako na letališču in eksplodiralo; nastal je požar. Pri nesreči je pilot zgubil življenje, drugih pet oseb, ki so bile v baraki, pa je bilo hudo opečenih.

Budistični voditelj Tri Kuang v Danangu. Vojaki ga pozdravljajo, ko gre mimo njih v pagodo

DANES

Minister za delo Bosco je na poziv sindikalnih organizacij sklical za soboto pogajanja med zdravniki in zdravstvenimi ustanovami, kot pogoj pa je zahteval, da se položaj normalizira. Federacija zdravniških zbornic na ta poziv včeraj še ni odgovorila. Poziv sindikatov CGIL, CISL in UIL ter ukrep ministra za delo odpirajo možnost, da se ostra kriza vsaj začasno uredi.

V komisiji za zunanje zadeve poslanske zbornice je minister Fanfani poročal o nekaterih perečih vprašanjih. Govoril je o evropski gospodarski skupnosti, Vietnamu, razorožitvi in predvsem o krizi NATO. V bistvu je na dokaj lakoničen in tehničen način ponovil že znana vladna stališča. Med drugim je zanikal, da je Italija prejela pozive za pomoč v Vietnamu, kot je tudi zanikal kakršne koli razgovore o premestitvi oporišč in poveljstev NATO v Italiji.

Danes bo vlada v Rimu proučila načrt zakona o najemninah, ki ga je pripravil pravosodni minister ob sodelovanju drugih ministrov. Na podlagi tega načrta bodo do 31. decembra 1968 deblokirana tudi tista stanovanja, ki so bila vinkulirana ne samo takoj po vojni, temveč tudi leta 1963. Do tega datuma bo imelo sodišče možnost podaljšati izvršitev izgona samo enkrat, in sicer največ do šest mesecev.

Na Dunaju je včeraj nova avstrijska enobarvna demokristjanska vlada, ki ji predseduje kancler Klaus, prisegla pred predsednikom republike, socialistom Jonasom. Klaus je poudaril, da se «popolnoma zaveda zgodovinske važnosti dejstva, da prevzema oblast vlada, ki je odraz ene same stranke». V imenu socialistov pa je bivši zunanji minister Kreisky napovedal po televiziji «odločno, vztrajno in trdo opozicijo», kajti «socialisti smo morali doslej gledati mnoge stvari, ki jih v interesu sodelovanja nismo mogli kritizirati».

O razgovorih med zunanjima ministroma Francije in Zahodne Nemčije de Murvillom in Schroederjem ni bilo objavljeno nobeno sporočilo in neki politični opazovalec je izid razgovorov označil z besedami: «Ni šlo za dvogovor in tudi ne za dvogovor med gluhimi, temveč za dva samogovora.» Vse kaže, da ministra nista določila niti datuma o začetku pogajanj med Bonnom in Parizom za določitev pogojev bivanja francoskih čet v Nemčiji. Verjetno pa se bodo pogajanja začela maja.

O izstopu Francije iz NATO je v francoskem parlamentu včeraj voditelj socialistične stranke Mollet zagovarjal vsebino svoje resolucije, ki obsoja umik Francije iz NATO, medtem ko je voditelj KP Francije sporočil, da njegova stranka za to resolucijo ne bo glasovala, ker obsoja umik francoskih čet izpod ameriškega poveljstva NATO in se zavzema za ohranitev oporišč ZDA v Franciji. Demokristjanski prvak Schuman pa je predlagal, naj bi se de Gaulle in Johnson sestala.

Po poročilih iz Jordanije so se izraelski in jordanski vojaki močno spopadli. Poročilo pravi, da je spopad izzvala neka izraelska patrulja. V Izraelu pa trdijo ravno narobe.

Tudi v uporniškem južnovietnamskem mestu Hue so včeraj voditelji demonstrantov sprejeli kompromis, na podlagi katerega Kijeva vojaška vlada ostane na oblasti do izvolitve ustavodajne skupščine v roku treh do petih mesecev. Predstavnik ZDA v OZN pa je včeraj izjavil, da bi mogla OZN v prihodnje imeti aktivno vlogo v Vietnamu, t.j. nadzorovati izvajanje in spoštovanje ženevskih sorazumov, če bi jih zopet uveljavili kot podlago za ustavitev bojev. Medtem pa so ameriška letala včeraj znova bombardirala Severni Vietnam in uničila zelo važno električno centralo ter s tem paralizirala glavno industrijo v državi.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 19.4, najnižja 12,8, ob 19. uri 17,2; zračni tlak 1009,2 pada, vlaga 60 odst., veter 2 km vzhodnik, nebo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 15.6 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, SREDA, 20. aprila
Božidar
Sonce vzide ob 5,11 in zatone ob 18,57. Dolžina dneva 13,46. Luna vzide ob 5,15 in zatone ob 18,38
Jutri, ČETRTEK, 21. aprila
Simeon

INTERPELACIJA JARCA IN DRUGIH SVETOVALCEV KPI V DEŽELNEM SVETU

Slovenska imena niso tuja imena!

Predsednik Berzanti je odgovoril, da dežela ni pristojna za stvar, da pa je opozoril nanjo vlado - Protest svetovalcev KPI zaradi postopka večine v zvezi z zakonskim predlogom o bencinu

Na včerajšnji seji so bila na vrsti najprej vprašanja svetovalcev, sledile so interpelacije in končno so prešli k dvema zakonskima predlogoma: k predlogu o dodelitvi določene količine bencina po nižji ceni prebivalcem obmejnega področja ter o prispevkih nekaterim deficitarnim furlanskim občinam za posojila za javna dela.

Med interpelacijami je bila najbolj važna tista, ki jo je vložil komunist Jarc skupno z drugimi svetovalci KPI in v kateri pravijo, da matičarji v goriški in tržiški občini odrekajo staršem pravico, da dajali otrokom slovenska imena. V interpelaciji pozivajo predsednika deželnega odbora, naj posreduje, da se to ne bo več dogajalo. Svetovalec Jarc, ki je orisal interpelacijo, je v tej zvezi dejal:

V tem poslednjem času nadaljujejo v goriški pokrajini z nekulturno prakso, da odrekajo staršem slovenske narodnosti pravico, da dajo slovenska imena svojim otrokom. To se dogaja kljub obstoju leve sredine, ki bi morala po izjavah kakšnega demokristjanskega ali socialističnega predstavnika rešiti vprašanje priznanja narodnostnih pravic Slovencem.

Pretveza za takšno prakso je *fašistični zakon* iz leta 1939. Zadnji primer te vrste se je pripetil tokrat v Tržiču in protagonist je bil Olinto Zanier iz Doberdoba.

Doslej je «prvenstvo» v takšnem ravnanju matičnih uradov vedno pripadalo Gorici. V prvih desetih dneh januarja pa so v matičnem uradu tržiške občine onemogočili gospodu Zanieru, da bi dal svojemu novorojenčku ime Davorin s pretvezo, da zakon (fašistični) prepoveduje dajanje tujih imen. V zvezi s tem je treba povedati, da v drugih občinah pokrajine ne delajo težkoč tudi zato, ker se zloglasni fašistični zakon štev. 1238 iz leta 1939 (za katerega bi bil že skrajni čas, da bi ga preklicali ali spremenili) lahko tolmači na različne načine, ko je neko tuje ime na določenem področju običajno ime.

In katera imena so bolj običajna v goriški pokrajini, kjer živi znatna slovenska narodna manjšina? Poleg tega je treba predvsem poudariti, da imena kakor Davorin, Mirko, Slavko itd. niso za slovenske starše nikakor tuja imena. Matičar tržiške občine je na vsak način razlagal zakonski predpis na najbolj negativen način ter pri tem celo izjavil, da bi vsi slovenski starši (res grozno!) zahtevali, da bi dajali slovenska imena svojim otrokom, če bi tokrat zadovoljil Zaniera. Spričo vztrajanja očeta je funkcionar končno pristal na smešen kompromis (kakšna dobrota!) to je na ime «Davorino». To ime pa nič ne pomeni niti v slovenščini niti v italijanščini, saj ni ne slovensko ne italijansko in ga ni najti v nobenem koledarju. V goriški pokrajini se pripeti vsako leto na desetine takšnih primerov. Nekaj takšnih primerov je omenil bilten «Sloveni in Italia« štev. 1-2 iz januarja 1966. (pri tem je svetovalec Jarc citiral bilten). Ni prvič, da se v goriški pokrajini dogajajo takšna dejstva, ki so posledica togega in prevnetega uveljavljanja člena 72 ureditve matičarske službe.

Svoj čas, to je pred ustanovitvijo levega centra, so stvar načeli v goriškem občinskem svetu in je povzročila razpravo, po kateri se je župan Gallarotti obvezal, da se bodo ravnali bolj po zdravi pameti in bolj elastično pri uveljavljanju norme, katera izvira iz pojmovanj, ki jih je italijansko ljudstvo s svojo borbo za vedno pokopalo in ki so predvsem v odkritem nasprotju s čl. 6 ustave in s čl. 3 deželnega statuta.

Če je torej prepoved dajanja tujih imen lastnim otrokom že sama po sebi velika neumnost (čas bi že bil, da bi enkrat za vselej odstranili ostanke «rimske» retorike, ki spominja na Staraceja), je še toliko bolj absurdno, če se to dela v naši deželi zlasti na škodo Slovencev, ki so morali v preteklosti še preveč prenašati člen 72 omenjenega zakona, ki ga je uporabljal fašizem v funkciji svoje raznarodovalne politike. To je predvsem v kričečem nasprotju z linijo pravilnih odnosov in priznanja narodnostnih pravic slovenske manjšine; linijo, ki jo politične skupine raznih občinskih odborov v goriški pokrajini in goriškega pokrajinskega in deželnega odbora nekaj časa sem proglašajo in izjavljajo, da ji bodo sledili.

Če ne bi z odbori levega centra dosegli v najkrajšem času niti tega rezultata, ne vidimo možnosti, kako naj bi se odtegnili ponovni oceni političnih stališč večinskih političnih skupin.

Ni dovolj izgovor, da še vedno velja člen 72 ter da ga zato ni moč ignorirati in pri tem želeti njegovo čimprejšnjo ukinitev.

Druge občinske uprave v isti pokrajini se ravnajo drugače in se pri tem opirajo na načelo, da so slovenska imena tu pri nas običajna in nikakor ne tuja imena. Glede tega je treba reči, da sami matičarji, ki tako ozkosrčno uveljavljajo člen 72 zakona iz leta 1939, ne ugovarjajo slovenskim staršem, ko dajejo svojim otrokom imena IGOR in BORIS (nasprotno, prav oni namigujejo staršem, naj dajejo ti imeni pri čemer pravijo, da sta navadni in običajni. Takšno ravnanje je precej čudno. In res, v teh zadnjih časih nosi na desetine otrok ti imeni. To dokazuje, da bi lahko dali slovenskim otrokom tudi druga imena. Izbira, ki jo prepuščajo matičarji slovenskim staršem, je preveč omejena, ker se opira samo na ti imeni. Ta praksa običajnih imen bi se lahko uporabljala tudi v goriški in tržiški občini. Pri tem pripominjam, da so ležali zakonski predlogi, ki predlagajo ukinitev člena 72, ker je protiustaven, mnoga leta v vladnih predalih.

Vse politične skupine, razen desničarjev in predstavnika vlade, so se sporazumele o drugem zakonskem osnutku, ki spreminja člen 72 kraljevega dekreta štev. 1238 od 9. julija 1939 in o katerem so razpravljale 9. septembra 1966. Poleg tega obstaja zakonski osnutek, za katerega sta dala pobudo sicilijanski poslanec KPI Corrao in senator Fenoltea (PSI), katerega je odobrila druga stalna komisija senata (za pravosodstvo) na sestanku 19. februarja 1964 in o katerem je poročal demokristjan Bova. Gre za zakonski osnutek štev. 1065 o ureditvi matične službe in ki vsebuje dva člena. Volja poročevalca o tem zakonu je jasna in bi lahko služila kot navodilo pristojnim uradom, kako naj bi ravnali. Nesmiselno je govoriti o demokraciji, o enakopravnosti, o medsebojnem razumevanju in spoštovanju med tukajšnjim prebivalstvom obeh narodnosti, ko obstajajo še zakoni, ki omejujejo svobodo človeka, lahko bi rekli še pred rojstvom.

Slovencem ni tako lahko pozabiti fašizma, kot je zahteval v tej dvorani nekdo od bodoče združene socialistične stranke, ko še vedno veljajo predpisi, ki jih je treba uokviriti v besno fašistično propagando z omejitvami, ki niso v skladu s splošnimi interesi in z etiko in ki ponižujejo kulturo ter načelo pravične zaščite pravic narodnih manjšin.

Dovolite mi, da citiram trditev predsednika milanskega sodišča z dne 30. marca ob procesu proti mladim urednikom lista «Zanzara».

«Fašistični zakon ali zakon, ki je kakor koli nasproten ustavi, se ne more aplicirati, ali pa se mora vsaj aplicirati v luči ustavnih načel.»

Ta trditev bi morala biti pravilo za matičarje v goriški pokrajini in v deželi. V resnici pa je vprašanje drugačno. Zakon se uveljavlja še z večjo vnemo in odločnostjo kot v sami fašistični dobi. Mnogo je oseb v Gradiški, Tržiču in Gorici, ki nosijo imena Olga, Vera, Ivo in ki so se rodile za fašizma. (Lahko bi prinesel sem tudi njihove rojstne liste).

Iz tega bi lahko sklepali, da je bilo, kar se tega vprašanja tiče, več demokracije v fašistični dobi kakor danes dvajset let po razdobju «demokratičnih» vlad. Pozivamo zato predsednika deželnega odbora, naj se zavzame pri vladi, da bi ukinila ali spremenila fašistični zakon iz leta 1939. Hkrati ga vabimo, naj da potrebne pobude, da ne bodo matični uradi v občinah v naši deželi postavljali več ovir državljanom, tako da bodo lahko dajali slovenska imena svojim otrokom. To izvira iz splošnega načela, da ima vsak državljan pravico do zaželenega imena in sicer v skladu z demokratično ureditvijo, saj je to ena izmed osnovnih zahtev demokracije in spoštovanje človeške osebnosti

Predsednik Berzanti mu je odgovoril, da deželni organi niso pristojni za predmet interpelacije ter da je zato opozoril predsedstvo vlade na vprašanje prepisa imen slovenskega izvora v sezname matičnih uradov goriške in tržiške občine. Svetovalec Jarc se je zahvalil za odgovor.

Zatem je prišel na vrsto predlog državnega zakona misovcev in liberalcev o dodelitvi bencina po nižji ceni. Vodja demokristjanske skupine dr. Mizzau je zahteval, da se sploh ne preide k razpravi, češ da je vprašanje sicer važno in da je njegova skupina solidarna s prizadetim prebivalstvom, da pa so že demokristjanski poslanci predložili v poslanski zbornici zakonski predlog o dodelitvi kontingenta bencina po znižani ceni. Mizzaua je podpri socialdemokrat Devetag, proti njegovi zahtevi pa sta nastopila liberalec Morpurgo in misovec Morelli. Zatem so demokristjani in socialdemokrati odobrili Mizzauov predlog. To je povzročilo oster protest opozicije in komunisti so zapustili iz protesta dvorano. K stvari se bomo še povrnili.

Sledila je razprava o zakonskem predlogu o deželnih prispevkih nekaterim deficitarnim furlanskim občinam, katerega je tudi odobrila običajna večina.

SEJA ZDRAVSTVENE KOMISIJE TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Odobrena sredstva za obnovo ženskega oddelka bolnišnice za kronične bolnike

Prispevek bo občina dobila od deželne uprave na osnovi zakona o bolnišnicah - Možnost gradnje tretjega paviljona

Zdravstvena komisija tržaškega občinskega sveta je na svoji zadnji seji razpravljala o vprašanjih bolnišnice za kronične bolezni pri Sv. Ivanu. Komisiji je predsedoval odbornik za zdravstvo dr. Blasina. Seje so se udeležili poleg članov komisije tudi odbornik za socialno skrbstvo Fantasia pristojni občinski funkcionarji občinski zdravnik dr. Fabiani ter ravnatelj bolnišnice pri Sv. Ivanu prof. Donini. Zdravstvena komisija je nedavno obiskala omenjeno bolnišnico, kjer se je zanimala za razna vprašanja o njenem delovanju in oskrbi bolnikov. Ob obisku so člani komisije z zadovoljstvom ugotovili, kako je pokrajinska uprava, ki skrbi za bolnišniške stavbe, obnovila oddelke za moške, ter je ob tisti priložnosti izrazila željo, naj bi poskrbeli tudi za obnovitev oddelka za ženske.

Glede tega vprašanja je odbornik Fantasia v svojem poročilu povedal, da so bili že odobreni prispevki za obnovitev ženskega oddelka. Prispevek bo občina dobila od deželne uprave na osnovi zakona o bolnišnicah. Za sedaj, je dejal odbornik, bo treba rešiti najprej vprašanje, kje nastaniti bolne ženske, dokler bodo preurejevali sedanje prostore. Komisija je pooblastila razne občinske funkcionarje, ki so prisostvovali sestanku, naj proučijo to vprašanje. Na sestanku so govorili tudi o možnosti gradnje tretjega paviljona, ker je bilo ugotovljeno, da se stalno veča število starejših prebivalcev, ki potrebujejo bolnišniško oskrbo.

Komisija je ugotovila, da je treba to vprašanje reševati z največjo skrbjo, ker je treba dati starejšim ljudem najboljšo in najbolj skrbno zdravstveno pomoč. Na sestanku so tudi omenili, da bi bilo potrebno, da bi nov paviljon zgradili na osnovi najsodobnejše bolnišniške tehnike, zlasti pa, da bi ga zgradili v nekaki rezidencialni obliki, z vrsto manjših poslopij, kjer bi lahko bolniki živeli v nekakšnem družinskem okolju.

V Bologni sestanek tehničnega odbora za «dneve o lesu» v Trstu

V soboto, 23. tm. ob 10. uri se bo na ustanovi «Archiginnasio» v Bologni pri vsedržavni akademiji za kmetijstvo sestal pod predsedstvom senatorja Giuseppa Medicija tehnični odbor, ki pomaga tržaškemu velesejmu pri organizaciji «Stalnih dnevov o lesu» v okviru tržaškega velesejma.

Na sestanku se bodo dogovorili o organizacijskih podrobnostih prireditve, ki jo organizira velesejem ob upoštevanju važnosti lesnega sektorja za državno gospodarstvo in važnosti funkcije, ki jo ima tržaško tržišče v trgovini in v tranzitnem prometu z lesom.

Po seji odbora, v katerem so predstavniki javnih uprav in zainteresirane kategorije, kakor tudi razni industrijski in trgovski operaterji na lesnem področju, bo ob 12.30 na sedežu «Archiginnasio» tiskovna konferenca, na kateri bodo pojasnili pomen in namen tržaških dnevov o lesu.

Nemški novinarji na ogledu naftovoda

Sinoči je dopotovala v naše mesto skupina zahodnonemških novinarjev, ki si bodo jutri in pojutrišnjem ogledali naprave za gradnjo naftovoda najprej v Miljah in v Dolini, nato pa še vzdolž jarka po Krasu do skladišča cevi v Tržiču. Skupina novinarjev, ki pripadajo najvažnejšim časopisom iz Zahodne Nemčije, in ki šteje okoli 40 ljudi, je bila pred tem v Libiji, kjer je tudi obiskala nekaj naprav, ki so v zvezi s petrolejsko industrijo odnosno z gradnjo in upravljanjem naftovodov. Iz Trsta bodo nemški novinarji odšli v Avstrijo, kjer se bodo zadržali par dni, nakar jih bo pot vodila nazaj v domovino

Zborovanja KPI

Danes ob 18. uri bo na Trgu Garibaldi javno zborovanje o vprašanju najemnin in o pravični ureditvi stanovanjskih izgonov. Govorila bo občinska svetovalka Jole Burlo. Jutri ob 17. uri bo zborovanje o isti temi na Trgu Cavana.

Na sedežu KPI v Rojanu, Ul. Apiari, bo danes ob 20. uri javno predavanje o vprašanju zdravstvene oskrbe v Italiji in o sporu med zdravniki in bolniškimi blagajnami. Govoril bo Emilio Semilli.

Jutri ob 19.30 bo v veliki dvorani Ljudskega doma v Ul. Madonnina 19 skupščina članov KPI. Govoril bo organizacijski tajnik Claudio Tonel o sedanjih borbah in o pobudah tržaških komunistov v zvezi s temi borbami.

V teh dneh je mladinska federacija KPI priredila vrsto sestankov v znak solidarnost z ljudstvom in mladino Vietnama. V Trebčah so govorili voditelji mladinske federacije, v Podlonjerju in v Ricmanjih pa je govoril Stojan Spetič. Na protirasističnem večeru v Trebčah je govoril Fabio Giorgi. Tajnik federacije Dario Supancich je v ponedeljek govoril pred tovarno «Radicin. O isti temi je govoril Claudio Tonel pri Sv. Ani.

O položaju tržaške mladine bo danes ob 12. uri govoril na vogalu Drevoreda XX. septembra in Ul. Timeus Paolo Sema, predsedoval pa bo Dario Supancich.

SPOROČILO TRŽAŠKE TRGOVINSKE ZBORNICE

Na letošnjem sejmu «Alpe-Adria» paviljon za italijanske razstavljavce

Jugoslovanska podjetja bodo lahko odkupila na sejmu razstavljeno blago italijanskih razstavljavcev

V Ljubljani bo v času od 14. do 22. maja obmejni sejem Alpe Adria, s katerim bo, kakor v preteklih letih, povezano posebno trgovinsko poslovanje med tvrdkami in podjetji iz dežele Furlanije-Julijske krajine ter iz sosednih republik Slovenije in Hrvatske. Z jugoslovanske strani so zagotovili, da bo tudi letos dana možnost domačim podjetjem, da bodo kupila razstavljeno italijansko blago. Del valutnih sredstev, ki naj se uporabijo za kritje uvoza v okviru specialne operacije Alpe-Adria bodo namreč na jugoslovanski strani prvenstveno uporabili za to, da nakupijo blago razstavljeno na samem sejmu v smislu predhodno sklenjenih sporazumov z italijanskimi razstavljavci. V tem smislu trgovinska zbornica priporoča prizadetim trgovcem, ki bi se bili še pred samim sejmom dogovorili z jugoslovanskimi uvozniki za odkup blaga, ki ga nameravajo razstaviti na letošnjem sejmu Alpe-Adria, naj to takoj sporočijo načelniku gospodarske zbornice za SR Slovenijo v Ljubljani dr. Burgerju.

Kakor hitro bo ministrstvo za zunanjo trgovino odobrilo spiske blagovnih vrst, ki pridejo v poštev za uvoz odnosno za izvoz v okviru letošnjega sejma Alpe Adria v Ljubljani, jih bo tržaška zbornica objavila.

Vodstvo gospodarskega razstavišča je letos pripravilo poseben paviljon, ki bo namenjen izrecno italijanskim razstavljavcem. S tem bo trgovcem in industrijcem z našega področja prihranjen občuten del razstavnih stroškov. Prizadeti trgovci in operaterji, ki bi se radi okoristili s to posebno ponudbo gospodarskega razstavišča, naj se javijo na upravi razstavišča v Titovi ulici št. 50 v Ljubljani, in to v najkrajšem času.

● **Jutri ob 19. uri bo v dvorani kulturnega krožka «R. Morandi»** na Largo Barriera Vecchia 11/II. prof. Enzo Collotti govoril o «politiki in kulturi v današnji Nemčiji». Prof. Collotti, avtor esejev «Nacistična Nemčija» in «Nemška uprava v okupirani Italiji», je sodelavec revij «Studi storici», «Il movimento di liberazione in Italia» in «Rivista storica del socialismo» ter profesor za sodobno zgodovino na filozofski fakulteti tržaške univerze.

Seja obč. sveta na Repentabru

Včeraj je bila na Repentabru seja občinskega sveta, ki se je v glavnem ukvarjala z navadnimi upravnimi zadevami. Predvsem so sklenili, da bodo najeli priložnostnega delavca za vzdrževanja dela na cestah in podobno za kar bodo porabili 1.480.000 lir na leto. Nadalje so se dogovorili o uporabi 390.000 lir, ki jih je nakazal za javna dela vladni komisariat. Končno so se domenili tudi o drugi razstavi živine, ki bo v občini 22. maja.

ŽIVAHNA SINDIKALNA DEJAVNOST

Skoraj stoodstotna udeležba v stavki gradbene stroke

Danes bodo stavkali delavci v vseh ladjedelnicah

Včeraj je bila v Trstu in po vsej deželi enotna stavka gradbenih delavcev. V naši pokrajini se je udeležilo stavke nad 95 odstotkov delavcev. Ob 10. uri so se zbrali na enotni skupščini, kjer sta jim tajnika FILLEA-CGIL Criscenti in tajnik gradbene stroke CISL Degrassi poročala o razvoju spora, nakar so posegli v razpravo številni navzoči. Vsi so se izrekli za zaostritev borbe.

Danes bodo stavkali 4 ure delavci vseh ladjedelnic. Tudi ta stavka spada v borbo vse kovinarske stroke za sklenitev nove delovne pogodbe, čemur se upirajo bodisi vodstva podjetij z državno udeležbo bodisi vodstva zasebnih kovinarskih podjetij

Valorizacija Krasa

Sklepi tržaškega odseka društva «Italia Nostra»

Tržaški odsek društva za zaščito umetniškega in prirodnega bogastva «Italia Nostra» je na svojem občnem zboru 15. t. m., o katerem smo že poročali, sprejelo dva sklepa, in sicer glede našega Krasa ter glede obnovitve «spomenika štirih celin» na Trgu Unità. Glede Krasa poziva društvo «deželne, pokrajinske in občinske oblasti, naj valorizirajo Kras z vsemi sredstvi, ki jih dopuščata tehnika in urbanistika.» Preneha naj se z odlaganjem mestnih smeti, ker je to že prava sramota. Kras naj bo «prirodno, arhitektonsko, zgodovinsko in turistično področje kot pljuča, ki jih Trst nujno potrebuje za dihanje,» «meščanom pa naj bo zagotovljeno, da ga v celoti uživajo.» Društvo zahteva tudi svoje zastopstvo «v vseh operativnih organih, ki pripravljajo medobčinske in medpokrajinske načrte za uresničenje omenjenih smotrov.»

Oskrunitev spomenika padlih borcev v Repnu

Neznani vandali so odnesli s spomenika padlih borcev v Velikem Repnu dvoje lučk. Repentaborsko županstvo je prijavilo tatvino karabinjerjem. Prebivalstvo se zgraža nad to podlo skrunitvijo spomenika padlih borcev in pričakuje, da bodo policijski organi v najkrajšem času izsledili zlikovce.

Predavanje v Slovenskem klubu o Danski

O lepotah Danske in značaju njenih prebivalcev je sinoči v Slovenskem klubu izčrpno predaval prof. Ernest Vogrič, ki se je v tej deželi mudil več let, kjer je poučeval esperantski jezik. Prof. Vogrič je prepotoval vso deželo in vsepovsod prefotografiral najbolj značilne kraje, spomenike in zgradbe in lepe barvne posnetke je včeraj posredoval številnim poslušalcem v klubu, ki so pozorno spremljali zanimivo in duhovito predavanje prof. Vogriča.

V Kopru koncert dua Gulli-Cavallo

V Kopru bo danes koncertiral sloviti duo Gulli-Cavallo. Za Koper bo to izreden umetniški dogodek.

Franco Gulli je reprezentativni italijanski violinist, ki sodi med najvidnejše sodobne violinske virtuoze. Njegova soproga Enrica Cavallo pa je znana kot pianistka izrednih umetniških kvalitet. Za ta koncert vlada v Kopru veliko zanimanje, a tudi Tržačanom, ki tega dua še niso slišali, se daje priložnost poslušati ga v bližnjem Kopru.

GLASBENA MATICA - TRST

priredi

v soboto, 23. aprila, ob 20. uri v Kulturnem domu

javni nastop gojencev glasbene šole

Sodelujejo:
pianisti Mojca Šiškovič, Vera Tuta, Ravel Kodrič, godalni orkester Glasbene matice, ki ga vodi Janko Ban, gojenec dirigentskega tečaja in združeni mladinski pevski zbori iz Devina, Nabrežine, s Proseka-Kontovela, Opčin in iz Trsta.

Rezervacija in prodaja vstopnic v Tržaški knjigarni v Ul. S. Francesco 20, tel. 61-792, ter eno uro pred začetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

PROSVETNO DRUŠTVO «VALENTIN VODNIK» Dolina

sporoča, da bo v četrtek, 21. aprila ob 20.30, na sedežu društva redni

OBČNI ZBOR

Društvo vabi vse vaščane k čim številnejši udeležbi.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO

vabi člane in prijatelje planin na izredno zanimivo predavanje

«Jugoslovani v gorah Himalaje»

Predaval bo znani alpinist in član odprave **Ciril Debeljak** v četrtek, 21. t.m. ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma.

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Stavka mornarjev na «Aquileii» je imela le gospodarski značaj

Prisotna obtožena mornarja sta poudarila, da stavka na ladji ni imela nobenega političnega odtenka

Pred tržaškim kazenskim sodiščem (predsednik Rossi, tožilec Tavella, zapisnikar Strippoli, obramba Annoscia, Ricci iz Genove in Longo) se je začela včeraj zjutraj obravnava proti 28 mornarjem z ladje «Aquileia», ki so obtoženi, da so se 11. julija 1959 uprli svojemu kapitanu v oranskem pristanišču ter niso hoteli izvršiti njegovih ukazov.

Obravnavi prisostvujeta samo dva obtoženca, in sicer Tržačana Nereo Pavan iz Ul. Cappello 1 in Alessandro Severi iz Ul. Coroneo 1.

Na začetku obravnave je odv. Anoscia zahteval, naj se proces odloži, ker niso bili pozivi za obravnavo razposlani prizadetim tako kot predpisuje zakon (v glavnem je šlo za to, da so pozive poslali na domove obtoženih, medtem ko jih precej pluje z raznimi ladjami po najrazličnejših vodah). Sodišče pa je zavrnilo to zahtevo ter je ukazalo, naj se obravnava nadaljuje.

Takoj nato je predsednik prečital obtožnico in začel potem zaslišavanje obtoženih. Kot smo dejali, sta prisotna samo dva. Zato se je omejil le na čitanje izjav, ki so jih prizadeti podali preiskovalnim sodnikom pri raznih sodiščih v Italiji. Iz vseh teh izjav je razvidno, da so bili prizadeti prepričani, da je šlo za izključno gospodarsko stavko, ki je bila po njihovem mnenju popolnoma zakonita.

Obtoženec Pavan pa je izjavil še posebej, da je bila stavka izključno gospodarskega značaja, brez političnih odtenkov. V kolikor je njemu znano, ni šlo pri tem, da bi se skušala doseči ustanovitev ladijskih komisij. V tem smislu je obtoženec odgovoril na izrecno vprašanje javnega tožilca.

Obtoženec Severi (ki je bil v trenutku stavke kuhinjski pomočnikž) je dejal, da ni njemu pritikalo, da se udeleži del pri odhodu ladje. Zato tudi ni prekršil kapitanovih ukazov.

Podobne izjave so v svojih izjavah dali že prej številni pomorščaki, ki so opravljali dela, ki niso bila povezana s plovbo. V večini primerov pa so prizadeti že svoj čas izjavili, da so bili solidarni pri stavki s svojimi delovnimi tovariši.

Sodniki so nato zaslišali predstavnika Tržaškega Lloyda kap. Bruna Ferruglia in poveljnika ladje «Aquileia» Giorgia Bertolija. V tej zvezi so tudi prečitali ladijski dnevnik.

Sodniki so odložili obravnavo na 26. tm.

● **Jutri ob 20.30 bosta v telovadnici** rekreatorja «G. Brunner» godbi rekreatorjev «G. Padovan» in «G. Brunner« priredili koncert, med katerim bosta izvajali skladbe Brahmsa, Bartoluccija, Alevija in fantazije raznih avtorjev. Godbi bo vodil Liliano Coretti.

Umrla je v sobi penziona «Del Mare»

V penzionu «del Mare» v Ulici Madonna del Mare 1 je včeraj zjutraj zaradi srčne kapi izdihnila 77-letna upokojenka Amelia Furlan, ki je že pet let stanovala v penzionu, potem ko so jo izgnali iz stanovanja v Ul. Sporcavilla. Stanovanje v penzionu je Furlanovi preskrbela občina. Ko je včeraj zjutraj čistilka penziona prišla v sobo, da bi opravila svoje delo, je z grozo opazila Furlanovo, ki je že mrtva ležala na postelji. Čistilka je poklicala rešilni avto RK, toda za nesrečno upokojenko ni bilo nobene pomoči več. Njeno truplo so po pregledu prepeljali v mrtvašnico glavne bolnišnice. Furlanova je živela sama.

Slovensko gledališče v Trstu

Danes, 20. t. m. ob 20. uri v Piranu
Jutri, 21. t. m. ob 20. uri v Izoli
V petek, 22. t. m. ob 16. uri in ob 20. uri v Novi Gorici

Carlo Goldoni:

GROBIJANI

(Grubjane)

V KULTURNEM DOMU V TRSTU

V nedeljo, 24. aprila ob 16. uri

Carlo Goldoni:

GROBIJANI

(Grubjane)

V nedeljo, 24. aprila ob 20.30 (mala dvorana)

Samuel Beckett:

«ČAKAJOČ NA GODOTA» in «POSLEDNJI TRAK»

abonma: nedeljski popoldanski

V ponedeljek, 25. aprila ob 16. uri

Saša Škufca (po Grimu):

JANKO in METKA

Vse tri predstave zadnjič v Trstu!

Globoko znižane cene!

Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma. Rezervacije na tel. 734-265.

Jutri, v četrtek, 21. t. m. ob 20. uri otvarja slavonski umetnik - invalid Branko Radunkovič

razstavo maket

v Slovenskem klubu v Ulici Geppa št. 9.

Opozarjamo našo javnost na to zanimivo razstavo, ki izpričuje poleg tehnične in umetniške kakovosti eksponatov, tudi izredno moralno moč umetnika. Slovenski klub vljudno vabi na otvoritev razstave in obvešča, da bo razstava odprta deset dni, vsak dan neprekinjeno od 8. do 20. ure.

SAK JADRAN

vabi na predavanje prof. Josipa Tavčarja o temi

«ČLOVEK V MOJIH DELIH»,

ki bo danes, 20. t. m. ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma.

Gledališča

VERDI

Pri blagajni gledališča Verdi se nadaljuje prodaja vstopnic za četrti koncert spomladanske simfonične sezone, ki bo danes, 20. tm. Orkester gledališča Verdi bo vodil dirigent Eliahu Inbal, sodelovala pa bo pianistka Marcella Crudeli Masotti. Na programu bodo skladbe: Bartok — Glasba za godala in tolkala; Schumann — Koncert za klavir in orkester; Berlioz — Fantastična simfonija. Bartokova skladba je nova za Trst.

Kino

Nazionale 16.00 «Django» Eastmancolor. Franco Nero, Loredana Nusciak. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Excelsior 15.00 «Il caro estinto» — Prepovedano mladini pod 14. letom.
Fenice 15.00 «L'armata Brancaleone» Technicolor. Vittorio Gassman, Catherine Spaak, Gian Maria Volonte.
Eden 15.00 «Il collezionista» Technicolor. Samantha Eggar, Terence Stamp. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Grattacielo 15.30 «My fair lady» — Technicolor. Rex Harrison, Audrey Hepburn.
Alabarda 16.30 «Ringo del Nebraska» Colorscope. Ken Clark.
Filodrammatico 16.30 «Operazione Crosbow» Colorscope. Sophia Loren, Georges Peppard. Zadnji dan.
Aurora 16.00 «La spia che venne dal freddo».
Cristallo 16.30 «Africa addio» Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Garibaldi 16.30 «In nome della legge» Massimo Girotti.
Capitol 16.00 «Il nostro agente Flint» Technicolor. James Coburn. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Impero 16.00 «Signore e signori» Prepovedano mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16.30 «Intrigo a Taormina» Technicolor. Ugo Tognazzi, Elke Sommer. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Moderno 16.30 «Tabu N. 2» Technicolor. Strogo prepovedano mladini pod 18. letom. Zadnji dan.
Astra 16.30 «I misteri della jungla Nera».
Ideale 16.00 «La ragazza che sapeva troppo» Prepovedano mladini pod 14. letom.
Abbazia 16.00 «Joe Mitra» Eddie Constantine, Pierre Brasseur, Francoise Arnoul.
Skedenj 16.00 «Ercole sfida Sansone» Technicolor. Kirk Morris, Liana Orfei.
Astoria Počitek.

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes, 20. t.m. z začetkom ob 19.30 barvni film:

UN LEONE NEL MIO LETTO

(LEV V MOJI POSTELJI)

Igrajo: TONY RANDALL, SHIRLEY JONES in «Flutty» (lev)

Kino na Občinah

predvaja danes, 20. t.m. z začetkom ob 18. uri film:

(VELIČASTNI IREC)

TRŽAŠKA KNJIGARNA

Trst - Ul. sv. Frančiška 20
Telefon 61-792

Novo:
Josef Toman:
SONCE JE ZAŠLO NAD RIMOM L 2.000.—

Darovi in prispevki

Namesto cvetja na prerani grob pokojne Roze Purič darujejo Draščkovi 6000 lir za Dijaško Matico.

Izleti

Slovenski akademski klub «Jadran» priredi 24. in 25. t.m. izlet v Velenje in Logarsko dolino. Vpisovanje vsak večer v baru v Ul. Geppa 9. Kraj in uro odhoda bomo pravočasno sporočili.

* * *

Avtonomna tržaška federacija ZKMI priredi v nedeljo 24. aprila pomladanski izlet na jezero Barcis. — Vpisnine se sprejemajo vsak večer v krožkih sledečih krajev: Milje, Križ, Trebče, Ricmanje ter na sedežu federacije v Ul. Capitolina 3 (tel. 44046). Cena znaša 1500 lir.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo v Skednju sporoča odbornikom, da bo seja odbora v petek 22. aprila tl. ob 20. uri.

Prosvetno društvo «I. Cankar» bo imelo odborovo sejo danes, v sredo 20. tm. ob 20.30. Priporočamo odbornikom točnost in polnoštevilno udeležbo.

V petek 22. tm. ob 20.45 bo v društveni dvorani «I. Cankar» predavanje o skladatelju Bedriku Smetani. Predavanje bodo izpopolnjevali diapozitivi in glasba. Vabljeni člani in simpatizerji društva.

* * *

Prosvetno društvo «Primorec» iz Trebč priredi v soboto, 23. aprila ob 20. uri v prosvetnem domu v Trebčah pevsko-glasbeni koncert s sodelovanjem pevskega zbora «Svoboda» iz Sežane pod vodstvom Evgena Princiča in harmonikarskega zbora nižje glasbene šole iz Sežane pod vodstvom Borisa Slavnika. Vljudno vabljeni. Vstop z vabilom.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

19. aprila 1966 se je v Trstu rodilo 11 otrok, umrlo je 9 ljudi.

UMRLI SO: 78-letna Eugenia Cebochin vd. Stolfa, 44-letna Giuseppina Bevk por. Svara, 66-letni Carmelo Malvestiti, 81-letna Flaminia Peri vd. Rossi, 63-letna Rosa Abram por. Purich, 79-letna Francesca Zivio vd. Starc, 76-letna Rosa Osmo, 83-letni Raffaele d'Acunzo, 78-letna Rosa Iurman vd. Maicus.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Davanzo, Ul. Bernini 4; Godina, All'IGEA, Ul. Ginnastica 6; Al Lloyd, Ul. Orologio 6 — Ul. Diaz 2; Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Biasoletto, Ul. Roma 16; Centauro, Ul. Rossetti 33; Alla Madonna del Mare, Largo Piave 2; Sant'Anna, Erta S. Anna 10.

LADJE V PRISTANISCU

M. Berlingieri, Etrusco, Illiria, San Giorgio, Bernina, G. Lauro, E. Cosulich, Ravello, S. Caboto, N. Bixio, Ut Eatis, Agostino, Ornelia I, Saipa II, Isarco, L. Lauro (It.); Opatija, Sloboda, Mosor, Trbovlje, Pula, Be

Vzroki spora med zdravniki in bolniškimi blagajnami

Ker gre za 45 milijonov zavarovancev, je problem zelo pereč

Enodnevna stavka zdravnikov bolniških blagajn se je končala, hkrati je bila napovedana nova stavka, ki bo trajala kar tri dni in sicer 26., 27. in 28. t. m. Ker smo o poteku prve stavke poročali in hkrati prikazali stališče tržaške zdravniške zbornice, kot ga je obrazložil njen predsednik dr. Pietro Petronio, se bomo danes ustavili pri nekaterih podatkih in ugotovitvah, ki nam posredno povedo, kako je prišlo do stavke, kako je ta problem obsežen in aktualen in kako smo po vsej verjetnosti daleč od njegove rešitve. Zares bi se ne hoteli zareči, da je do rešitve tega problema daleč, ker je rešitev nujna in pereča, saj si vsakdo tudi v lastnem interesu želi, da bi se ta zadeva čim prej in na čim bolj primeren način uredila, naslednji podatki pa nam nakazujejo, kako težko bo priti do rešitve.

V Italiji je okoli 85.000 zdravnikov. Od teh jih 17.000 vrši izključno zasebno prakso. Ostalih 68.00 pa so pogodbeno vezani z raznimi zdravniškimi ustanovami in sicer 42.000 jih je vezanih za razne bolniške blagajne, 10.000 specialistov je vezanih za ambulatorije INAM, 16.000 pa z bolnišnicami.

Bolniških blagajn je v Italiji zelo veliko: okoli 300. Toda največ državljanov je vključenih v bolniški blagajni INAM, ki šteje nad 28 milijonov zavarovancev. Od 52 milijonov prebivalcev, kolikor jih šteje Italija, jih je zavarovanih pri različnih bolniških blagajnah okoli 45 milijonov. To je slika odnosa med številom prebivalstva, številom potencialnih pacientov in številom zdravniškega kadra, odnosno zdravstvene službe.

Ko smo tako ugotovili, da je zavarovanih 45 milijonov oseb, za katere skrbi 52.000 zdravnikov, ki so posredno in neposredno vezani za bolniške blagajne, si oglejmo, kakšen je dosedanji odnos bolniških blagajn do zdravnikov, ki so z njimi pogodbeno vezani, glede honoriranja njihovih storitev.

Ta odnos predvideva dva sistema honoriranja zdravnikov. Prvi sistem je sistem «a notula», to se pravi sistem plačevanja honorarja za vsak pregled. Drugi sistem pa je sistem «a quota capitaria», to se pravi «forfait», ki ga bolniška blagajna plačuje zdravniku za vsakega svojega zavarovanca na leto. Kar zadeva honoriranje na osnovi posameznih pregledov, veljajo sledeče osnovne tarife: 490 lir za pregled v ambulanti, 980 lir za pregled na zavarovančevem domu. V pretežni večini italijanskih mest velja ta način honoriranja zdravnikov s strani bolniških blagajn.

Kar pa zadeva honoriranje zdravnikov po pacientu so tarife, ki jih izvaja na primer INAM, naslednje: 4500 lir na upokojenca na leto; 3400 lir za vsakega zavarovanca, ki je zaposlen v industriji, trgovini in bančni službi, 3200 lir pa za vsakega zavarovanca, ki se ukvarja s poljedelstvom. Ka zadeva zavarovanca z letnim povprečnim honorarjem ima največja bolniška blagajna v Italiji INAM s svojimi pogodbenimi zdravniki v oskrbi 14 milijonov zavarovancev.

Dosedanji podatki nam dokazujejo, kolikšen je obseg zavarovalne službe v Italiji.

Sedaj bomo prešli k sporu: pogodbe med zdravniki in bolniškimi blagajnimi so zapadle junija lani. Od tedaj je bilo več sestankov med predstavništvi teh in onih za novo pogodbo. Bolniške blagajne in vlada predlagajo, naj bi se vsa bolniška zavarovanja uredila na osnovi letnega «forfaita» to se pravi naj bi bolniške blagajne plačale določeno kvoto za vsakega zavarovanca, ki se prijavi izbranemu zdravniku. Predstavniki bolniških blagajn in vlade svoje stališče utemeljujejo s tem, da se sistem honoriranja posameznega pregleda izkorišča in da pride zaradi tega do razmetavanja sredstev. Glede tega navajajo sledeče podatke: v petih letih — 1960-1964 — se je pri 9,89 odstotnem povečanju zavarovancev število pregledov povečalo za 45,71 odst. Iz tega bi izhajalo, da je Italija v tem času doživela nekakšno inflacijo zdravniških pregledov, ki se logično odraža v povečanih stroških bolniških blagajn. V lanskem letu so, po podatkih iz istih virov, stroški za zdravstveno oskrbo v Italiji znašali nad tisoč milijard lir. Primanjkljaj bolniških blagajn je znašal nad 80 milijard lir, sama INAM je zabeležila «deficit» 40 milijard lir. Za letos pa INAM predvideva primanjkljaj 60 milijard lir.

Bolniške blagajne sedaj nudijo zdravnikom honoriranje po sistemu letnega «forfaita» izpopolnjenega s «premičnimi komponentami». Ta predvideva določeno vsoto za zavarovanca z razliko na položaj in starost zavarovanca ter na število zavarovancev za zdravnika. Poleg tega bi se upoštevali še pogoji, kjer zdravnik vrši svojo službo, življenjska raven prebivalstva, staž zdravnika, itd. S tem bi se po njihovem mnenju določila neka «osnovna kvota», osnovni honorar, ki bi ga izpopolnili še z «dodatnimi kvotami».

Zveza zdravniških zbornic pa meni, da bi uvedba tega načina honoriranja zdravnika spremenila — v plačanega uradnika. K temu zdravniki postavljajo še svoje «načelno vprašanje» v zvezi s petletnim vladnim načrtom, ki predvideva združitev vseh bolniških in oskrbovalnih blagajn, ki bi prešle pod kontrolo ministrstva za zdravstvo. S tem — pravijo zdravniki — bi se zdravstvena služba v Italiji podrušila, medtem ko zveza zdravniških zbornic tega ne mara, ker da je bil zdravniški poklic vedno svobodni in zaseben poklic.

Hkrati zveza zdravniških zbornic zahteva, naj bi se pokrajinskim zdravniškim zbornicam dala na voljo možnost, da se opredelijo za eden ali drugi način honoriranja. Nadalje zdravniki zahtevajo povišanje honorarjev za enkratni pregled, kot tudi letni «forfait» za 70 odstotkov. Vodstvo INAM meni, da bi jo že to povišanje stalo 170 milijard lir na leto, ki bi jih bilo treba prišteti dosedanjemu deficitu. Vlada pa s svoje strani obljublja zdravnikom «zadržana izboljšanja», ki pa naj bi temeljila na varčevanju pri nudenju zdravniške in farmacevtske pomoči.

Zdravniki s svoje strani nadalje zahtevajo davčne olajšave, ker da je njihov poklic socialni poklic; nadalje zahtevajo «normativne popravke», med katerimi je tudi to, da naj bi zdravnik ne vršil toliko birokratskih funkcij. Končno, zdravniki, ki so v pogodbenih odnosih z bolniškimi blagajnami, zahtevajo tudi socialno zavarovanje in sicer bolniško in starostno zavarovanje.

S včerajšnjim dnem se stari način preneha. Odslej bi moral zavarovanec plačati zdravnika iz lastnega žepa, bolniška blagajna, pri kateri je zavarovan, pa mu bo stroške vrnila. V tem smislu so bili določeni tudi že najnižji honorarji zdravnikov. Ker je nemogoče, da bi navedli honorarje za vso državo, bomo navedli nekatere najnižje honorarje, ki veljajo za Milan: za prvi pregled na domu, bo moral zavarovanec plačati 3000 lir, za vsak nadaljnji pregled pa 2250 lir. Za prvi pregled v zdravnikovi ambulanti bo moral oskrbovanec plačati 2250 lir, za vsak nadaljnji pregled pa 1500 lir. Če bo potreben nujni pregled v noči, med 21. in 7. uro, bo moral pacient plačati 6000 lir.

Navedli smo honorarje, ki veljajo v Milanu. So sicer najvišji, vendar tudi nekoliko nižji honorarji, ki veljajo v drugih manjših mestih, niso tako majhni, da bi si jih mogel privoščiti vsakdo. Posebno velja to za starejše ljudi — za upokojence, ki imajo že tako nizke pokojnine in ki so hkrati bolj podvrženi boleznim

Morda bi k pospešeni rešitvi tega perečega problema mogel posredno pripomoči neki drug, stranski problem, ki je v zvezi s tem nastal: po nekaterih računih izvršijo zdravniki INAM na dan okoli 120.000 pregledov. Ustrezno število pregledov imajo tudi zdravniki drugih bolniških blagajn. Toda če upoštevamo samo INAM, vidimo, da bi njena administracija morala odslej vsak dan rešiti kar 120.000 prošenj svojih zavarovancev za vrnitev honorarja, ki so ga sami plačali zdravniku in jim ta strošek nakazati po pošti. To pa bi naneslo nadaljnje ogromne administrativne stroške, ki bi še bolj povečali «deficit», ki ga INAM že sedaj postavlja kot svoj argument proti zahtevam zdravnikov.

V ponedeljek kmalu popoldne so dijaki dveh razredov slovenske trgovske akademije obiskali tiskarno Založništva tržaškega tiska, kjer se tiska naš dnevnik. Dijake, ki so jih spremljali njihovi profesorji, je sprejel in jim tiskarno razkazal njen direktor R. Perco.

PROFESOR SAŠA SEDLAR V TRŽAŠKEM KULTURNO-UMETNIŠKEM KROŽKU

Izčrpno in bogato dokumentirano predavanje o obnovi porušenega Skopja

Mednarodni natečaj za načrt centra Skopja - Vprašanje, ki se je postavilo neposredno po katastrofi 26. julija 1963 - Urbanisti Skopja in skupine strokovnjakov iz vse Jugoslavije pristopijo k delu - Kako in komu je bila razdeljena nagrada mednarodnega natečaja

Na kratko smo že poročali o zanimivem predavanju, ki ga je v našem mestu 14. t.m. imel profesor ing. Saša Sedlar iz Ljubljane o obnovi Skopja. Danes objavljamo krajši izvleček tega predavanja.

Med dogodki — je v začetku predavanja dejal prof. Sedlar — ki so lani zbudili zanimanje tehnikov v številnih deželah, je bil tudi mednarodni natečaj za načrt centra Skopja. Ta natečaj sodi v okvir velike tehnično-gospodarsko-politične akcije, ki spričo širokosrčnega zanimanja vseh narodov sveta spredstavlja edinstven primer avtentične mednarodne solidarnosti.

Zatem je predavatelj zaradi boljšega razumevanja njegovih nadaljnjih izvajanj v kratkem navedel nekaj najvažnejših zemljepisnih, zgodovinskih, socialnih ambientalnih in drugih podatkov, pojavljajočih ter izražajočih se preko najrazličnejših protislovij, brez upoštevanja katerih bi sleherno načrtovanje bilo obsojeno na neuspeh.

Potem, ko je Skopje 26. julija 1963 bilo razrušeno, se je bilo postavilo vprašanje, ali bi sploh bilo primerno mesto znova zgraditi na istem kraju, oziroma, ali bi ne bilo bolje postaviti ga na kakem varnejšem mestu. Na osnovi temeljitih proučevanj je bilo zatem ugotovljeno, da bi nobeno drugo mesto ne zagotavljalo večje varnosti, vtem ko nudi staro vrhu tega še vrsto gospodarskih, tehničnih, političnih in psiholoških prednosti.

Bile so še v teku akcije odpravljanja ruševin in pomoči prizadetemu prebivalstvu, ko so urbanisti Skopja že začeli pripravljati novi regulacijski načrt. Skupine strokovnjakov iz vse Jugoslavije so se lotile dela, proučevanja številnih strokovnih tehniških vprašanj in zbiranja podatkov, še prav posebno kar zadeva seizmična vprašanja, pri čemer so jim svojo pomoč nudili najboljši domači in tuji strokovnjaki.

Iz poglobljenih analiz trenutnega položaja izhaja, da je danes v Skopju osredotočena nič manj kot tretjina celotnega ekonomskega potenciala makedonske republike. Od l. 1953 do 1963 pa so se tu naselile ogromne množice ljudi, kar predstavlja nedvomno pereče vprašanje, v kolikor je samo 39 odstotkov teh ljudi ekonomsko produktivnih. Stopnja demografskega prirastka je zelo visoka, tako da tretjino prebivalstva sestavljajo mladi ljudje do 14. leta starosti. Predvideva se, da bo l. 1981 štelo samo središče mesta 311.000 ljudi. Postavlja pa se vprašanje, ali je primerno, da se v nekem mestnem središču osredotoči 80 odstotkov naravnega prirastka vse dežele. Zaradi tega se zdi, da bi bilo bolj racionalno zagotoviti določen gospodarski razvoj nekaterim drugim manjšim centrom, ki bi mogli nase pritegniti tudi val imigracije Tako n.pr. Tetovo, Kumanovo, Titov Veles. S tem bi se dosegel tudi bolj uravnovešen razvoj celotne republike, Skopje samo pa na ta način ne bi bilo tako izpostavljeno pritisku imigracije, ki jo v dobri meri sestavljajo produktivno nekvalificirani elementi.

Govoreč o mednarodni pomoči, je prof. Sedlar dejal, da je marca 1964 «Specialni fond» OZN in UNESCO, ob sodelovanju jugoslovanske vlade, ustanovil mednarodni posvetovalni komite za obnovo Skopja, katerega člani so jugoslovanski in tuji strokovnjaki, njegov predsednik pa je E. Weissman, ravnatelj urada za stanovanjska in urbanistična vprašanja pri OZN. V začetku l. 1964 je bila sklenjena pogodba z grškim podjetjem «Doxiadis» za izdelavo prvega splošnega osnutka načrta. Ta temelji na conifikaciji Skopjanske kotline, razvoj samega mesta pa je predviden tako, da bi do l. 1971 štelo 270 tisoč, l. 1981 390.000 in l. 1991 500.000 prebivalcev. S tem načrtom je tudi celotno železniško omrežje popolnoma preurejeno. Železniška proga je pomaknjena bolj proti severu, osrednja postaja pa bo od centra oddaljena kakih 8 km. Predvideno je tudi, da bo l. 1981 prišlo 20 avtomobilov na vsakih 100 prebivalcev. Splošni urbanistični načrt je bil izdelan, oziroma zaključen oktobra 1965. Operativni načrti pa bodo najprej dokončani v teku maja 1966. Ves elaborat je zelo obsežen, obsega splošni urbanistični načrt, okrožni načrt in pa načrt skopjanskega področja, detajlni načrt mestnega središča, detajlne načrte mestnih četrti itd. Predvidena je regulacija Vardarja in, kar je še najvažnejše, ustanovljen bo verjetno tudi seizmološki center, katerega naloga bo proučevanje seizmičnega gradbeništva.

Potem ko se je dotaknil vprašanja metod in organizacije urbanističnega načrtovanja, socialne analize mesta in pa deželnega načrta, je prof. Sedlar v svojem izvajanju v glavnih obrisih prikazal osnovne smernice urbanističnega razvoja mesta. Predviden je poleg drugega razvoj povečanih industrijskih področij, ki se bodo povezala z že obstoječimi proti severo-vzhodu, vzhodu, jugo-vzhodu in zahodu. Ta področja se bodo približala stanovanjskemu področju, vendar jih bo od tega ločil širok pas zelenja. Na področju ob Vardarju, ki je najbolj izpostavljeno potresnim sunkom, se ne bo zidalo, pač se ga bo uporabilo za rekreativne namene. V razvoju železniškega omrežja so poleg glavne postaje predvidene še tri postranske. Razvoj notranjega cestnega omrežja predvideva dva cestna traka za nagel promet v smereh vzhod-zahod in sever-jug. Daljnoročni načrt predvideva, da bo na vseh razpoložljivih površinah razvój prebivalstva dosegel število 700.000. Makedonija bo l. 2000 štela 4 milijone ljudi, od teh bo 17 odstotkov v Skopju, vtem ko jih je danes 19.

Na osnovi priporočila mednarodnega posvetovalnega komiteja je bil mednarodni natečaj za načrt za mestno središče Skopja razpisan konec l. 1964. Obe organizaciji, specialni fond OZN in jugoslovanska vlada, sta iz večjega števila prijavljencev izbrali osem neposrednih udeležencev natečaja. Vsem tem je bil posredovan obsežen program, ki jim je bil pojasnjen na mestu samem. Področje, ki se nanj natečaj nanaša, meri 290 ha in ne zajema samo centra v ožjem pomenu te besede. Predloženih osem elaboratov pa predstavlja po mnenju za to postavljene razsodniške komisije resen prispevek v pogledu urbanističnih in arhitektonskih idej. Na osnovi njihove analize je bilo ugotovljeno, da so načrtovalci izhajali iz dveh različnih in bolj ali manj tudi nasprotujočih si konceptov. Pripadniki prve skupine se zavzemajo za gradnjo velikanskih stavb, kjer bi bile osredotočene vse funkcije mestnega centra. Načrti pripadnikov druge skupine pa se zavzemajo za bolj humanistično koncepcijo povezave novih gradenj z obstoječim okoljem. Komisija je odločila, da imata obe stališči enako vrednost. Nagrada 20.000 dolarjev je bila potemtakem, ne glede na usmerjenost, razdeljena takole: 12.000 dolarjev je prejel Tange Kenzo iz Tokia, ostalih 8 tisoč pa sta si razdelila Jugoslovana Mišković in Wenzler.

Sophia Loren in Carlo Ponti končno poročena

PARIZ, 19. — Davi je list «Aurore» prinesel vest, da sta se filmska umetnica Sophia Loren in filmski producent Carlo Ponti poročila na občinskem uradu v Seversu. Pariški list je v zvezi s to poroko navedel nekaj konkretnih podatkov, in sicer da je poroka skrajno tajna, da so bili vsi dohodi v občinsko palačo zaprti, da se noben občinski uradnik ni smel med tem oddaljiti iz svoje pisarne itd.

Po pisanju istega lista je Sophia Loren prebila noč pred poroko v Passyju pri prijateljih, Carlo Ponti pa v nekem hotelu, od koder je zjutraj ob deveti uri odšel k njej, potem ko je za seboj zabrisal vsako sled pred fotoreporterji, ki so mu bili ves čas za petami. Sophia Loren, njena sestra Maria in Carlo Ponti so se nato odpeljali v «1500» v Boulogne-Billancourt, kjer so zamenjali vozilo in se s taksijem odpeljali v bližnji Severs, kamor so prišli ob 10. uri.

Tu sta Sophio Loren in Carla Pontija čakali priči, in sicer neki novinar ter neki zelo bogat poslovni človek, ki sta zaročenca čakala kar v občinskem uradu.

Poročne formalnosti so bile zelo kratke. Sophia Loren je bila zelo razburjena, tako da je najprej spregovorila v italijanščini in šele nato svoj «da» popravila v francoščini, kot zahteva poročni obred. Po končanem obredu je Carlo Ponti izročil županu Seversa ček za poldrugi milijon starih frankov, ki naj jih občina porabi v dobrodelne namene.

Takoj nato sta se Sophia Loren in Carlo Ponti vrnila s taksijem v Pariz. Šofer taksija ju ni poznal in so mu šele včeraj povedali, koga je vozil 9. aprila v Pariz.

Tako je pisal davi list «Aurore». Ko so se novinarji zgrnili okoli župana mesta Severs, je to vest potrdil. Dr. Charles Odic je rekel: «Sophia Loren in Carlo Ponti sta se poročila v Seversu. Poroka je bila 9. aprila ob 10. uri Sodišče je bilo dovolilo, da se oklici ne objavijo in poroka se je vršila v najožjem krogu. Zakonca sta se vedla zelo preprosto, kot bi se bil vedel kdor koli» — je še dodal dr. Odic, ki je nato priznal, da mu je Ponti dal 10.000 novih frankov za socialne namene.

Severs je majhno mestece ali bolje že predmestje na zahodni strani Pariza.

Predolga bi bila zgodba zelo mučnih odnosov med filmsko umetnico in producentom. Spoznala sta se leta 1954, ko je Sophia tekmovala za miss lepote in zasedla drugo mesto. Z njegovo pomočjo, vendar pa na račun svoje sposobnosti se je Sophia Loren povzpela med najbolj znana in cenjena imena v filmskem svetu. Za to je dobila celo vrsto priznanj, tudi Oscarja za glavno vlogo v filmu «Ciociara».

Vse to pa ji ni pomagalo, ali bolje bilo ji je v oviro, da bi mogla rešiti svoje razmerje s Pontijem, ki se je začelo že kmalu potem, ko sta se spoznala, ker je bil ta že poročen in oče dveh otrok. Na račun tega je bilo že veliko napisanega in mnogi so se spuščali v prave razprave, ali bo sploh kdaj možno, da se Sophia Loren in Carlo Ponti sploh kdaj poročita in to kljub temu, da je bil Ponti ločen od svoje žene že od leta 1951. Toda po italijanskem zakonu je z zakonsko zvezo, pa

Sophia Loren v dobi, ko se je začel njen vzpon

naj bo ta le civilna, zakonski partner vezan za večno. Ker bi bila vsaka zakonska zveza med Sophio Loren in Carlom Pontijem doma, v Italiji, nemogoča, sta se leta 1957 poročila v Ciudad Juarezu v Mehiki. Toda italijanske oblasti te poroke niso priznale in nepriznanima zakoncema je grozil že zapor. Vsi napori Sophie Loren in Carla Pontija, da naj bi cerkvene oblasti razveljavile zakonsko zvezo med Pontijem in njegovo prvo ženo, od katere je bil praktično že davno ločen, so ostali brez haska. Ponti je bil še vezan, njegova poroka s Sophio v Mehiki pa se je smatrala celo za kaznivo dejanje in je bila zato leta 1962 razveljavljena.

Da bi našla pot iz slepe ulice, se je filmski producent odločil, da zaprosi za francosko državljanstvo, ki mu je bilo tudi letos januarja podeljeno. Kot francoskega državljana ga italijanski zakoni ne vežejo, Sophia Loren pa je bila doslej samska, hkrati pa se je že tudi usidrala v Parizu.

HOROSKOP

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) V svojem delu se predvsem ogibajte lahkomiselnosti. Srečen konec starega spora

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Ne udeležujte se razgovorov, ki vam jemljejo čas in od katerih nimate nobenega dobička. Nikomur ne vsiljujte svoje družbe

DVOJČKA (od 21. 5. do 21. 6.) Dosegli boste presenetljiv uspeh, zahvaljujoč svoji vztrajnosti. Odpravite čim prej svoje pesimistično razpoloženje.

RAK (od 22. 6. do 22. 7.) Če sodite med novinarje, se boste danes pošteno oznojili. Zadoščeno bo vašemu samoljubju.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Ne dovolite, da bi vam že majhen uspeh odvzel ves pogum. Uteho boste našli samo v družini.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Ne preidite v napad že zdaj, ker ga vaš nasprotnik pričakuje. Zainteresirali boste nekega sorodnika za svoja vprašanja.

TEHTNICA (od 23. 9. do 22. 10.) Dan je izredno primeren, da nekoliko pregledate svoje finančno poslovanje. Ne prenašajte svojega slabega razpoloženja še na druge.

ŠKORPIJON (od 23. 10. do 21. 11.) Morda boste primorani zavrniti neko ugodno ponudbo, ker imate že prepolne roke. Ogibajte se tega, da bi bili sodnik drugim.

STRELEC (od 22. 11. do 20. 12.) Pazite, da bi vas ne klicali na odgovornost za dejanja, ki so jih storili drugi. Utrdite svoje prijateljske vezi.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) S pomočjo zares odlične zamisli, vam bo uspelo izpolniti neko izredno zapleteno nalogo. Z odločnim posegom boste odpravili neki družinski spor.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Dajte nekemu dolžniku priložnost, da si nekoliko oddahne. Pazite bolj na svoje živce.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Izboljšali boste svoje odnose s sodelavci, vendar jih morate še bolj. Zadoščenje v zvezi z nekim moralnim priznanjem.

PREDSINOČNJIM SO PODELILI OSCARJE

Letos najboljša Julie Christie in Lee Marvin

Najboljši film v angleščini «Vsi skupaj strastno», najboljši tuji film pa češkoslovaški «Trgovina na korzu»

SANTA MONICA, 19. — Veliko razkošja, kot vedno na svečanosti ob razdelitvi najvišjega ameriškega priznanja na področju filmske umetnosti, ob podeljevanju Oscarjev. Na sinočnji svečanosti v velikanski dvorani je bilo zelo veliko ljudi, predvsem povabljencev in med temi nekaj imen, ki so filmski umetnosti veliko dali, kot n.pr. Rex Harrison, Bette Davis, Lana Turner, Jack Lemmon, Gregory Peck in mnogi drugi, ki smo jih gledali in še gledamo na filmskem platnu ali beremo njihova imena v začetku filma kot režiserje ali producente filmov.

Mnoge napovedi, ki so se v zvezi s tem v zadnjih časih pojavljale v tisku, so sinoči odpovedale, nekatere pa so obveljale. Tako je obveljala napoved, da bo najvišje ameriško priznanje za filmsko umetnost dobila Julie Christie, ki jo je Bob Hope, ki je vodil vso svečanost, proglasil kot najboljšo umetnico leta za njeno *glavno žensko vlogo* v filmu «Darling». Ko ji je Rex Harrison izročil kipec, je Julie Christie, ki je prav včeraj slavila svoj 25. rojstni dan, bruhnila v jok. Seveda je bil to jok navdušenja in sreče. Nato je pred navdušenim občinstvom izjavila: «Hotela bi se zahvaliti vsem, toda še posebej svojemu režiserju. To je najlepša stvar na svetu.»

Oscarja za najboljšo moško glavno vlogo je dobil Lee Marvin za svojega pijanega kavboja v filmu «Cat Ballou». Tudi on se je zahvalil vsem, ki so mu k temu uspehu pripomogli. Pri tem pa ni pozabil na svojega konja, ki da je tudi imel pri tem svoj delež. Nagrado mu je izročila Julie Andrews, zmagovalka iz lanskega leta, ko je dobila Oscarja za vlogo v filmu «Mary Poppins».

Letos je dobila prvo nagrado za stransko žensko vlogo Shelley Winters. To je njena druga tovrstna nagrada, ker je leta 1959 dobila isto nagrado za svojo vlogo v «Dnevniku Ane Frank». Oscarja za najboljšo moško stransko vlogo pa je dobil Martin Balsam za vlogo v filmu «A thousend clowns».

Največ Oscarjev, in sicer šest, jih je dobil film «Dr. Živago», pet jih je dobil ameriški film «Vsi skupaj, strastno», tri Oscarje je dobil angleški film «Darling», medtem ko film Laurenca Oliviera «Othello» ni dobil nobene nagrade, pa čeprav so mu jih napovedovali cel kup.

Kot najboljši tuji film je bil nagrajen češkoslovaški film «Trgovina na korzu», medtem ko je bil proglašen za najboljši film nasploh film «Vsi skupaj, strastno». Za najboljšo režijo je bil nagrajen Robert Wise za svoj uspeh v pravkar navedenemu filmu. Za najboljšo vsebino in scenografijo je bil nagrajen Frederich Raphael, ki je napisal scenarij za film «Darling», medtem ko je Robert Bolt dobil Oscarja za najboljšo neizvirno scenografijo, in sicer za scenografijo «Dr. Živaga».

«Vsi skupaj, strastno» je dobil tudi nagrado za najboljše ozvočenje ter nagrade za najboljšo montažo in za najboljšo neizvirno glasbeno spremljavo.

Kot najboljši dolgometražni dokumentarni film je bil ocenjen film «The Eleanor Roosevelt story», ki ga je napravil Sidney Glazier, najboljši kratkometražni dokumentarni film pa je film «Tobe Alive» Francisa Thompsona. Kot najboljši kratkometražni risani film je dobil Oscarja film «The dot and the line» Jonesa in Goldmana. Za najboljšo scenografijo v črno-belem so dali Oscarja Clatworthyju in Kishu za njun film «Ladja blaženev», Oscarja za najboljšo barvno fotografijo je dobil Freddie Young, snematelj filma «Dr. Živago». Za najboljšo pesem so dali Oscarja Websterju in Mandelu za njuno pesem «The shadow of your smile» v filmu «Gradovi iz peska». Oscarja za najboljšo fotografijo v črno-belem pa so podelili Ernestu Laszlu za film «Ladja blaženev».

Dan potem, ko je slavila svoj 25. rojstni dan, je Julie Christie dobila Oscarja za najboljšo žensko vlogo

Oscarja za najboljšo režijo so dodelili režiserju filma «Dr. Živago» Robertu Wiseju

RADIO VELEVIZIJA

SREDA, 20. APRILA 1966

Radio Trst A

7.00 Koledar; 7.30 Jutranja glasba; 11.30 Variacije na slov. motive; 11.35 Radio za šole; 11.55 Tržaški motivi; 12.15 Pomenek s poslušalkami; 12.25 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba iz filmov; 17.00 Ansambel «New Harlekin»; 17.25 Radio za šole; 17.45 Pesem in ples; 18.00 Ne vse, toda o vsem; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Klavirska glasba: 18.55 Motivi, ki so mladim všeč; 19.15 Higiena in zdravje; 19.30 Zbor Emil Adamič; 20.00 Šport; 20.35 Jožko Lukeš: «Sreča na štirih kolesih»; 21.00 Simfonični koncert; V odmoru Jože Peterlin: «Janezu Jalnu v spomin»; 23.00 Izvajalci jazza.

Trst

12.05 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.40 Boito: «Otello» — III. dejanje; 14.15 «1866-1966 Furlanija in Italija»; 14.45 Tržaški zvoniki: Sv. Anton stari.

Koper

7.15 Jutranja glasba; 8.00 Prenos RL; 11.00 Popevke; 11.15 Plošče; 11.30 Današnji pevci; 11.45 Glasbeni zmenek; 12.00 in 12.55 Glasba po željah; 13.40 Operna panorama; 15.00 Glasbeni vrtiljak; 15.45 Venček melodij; 16.20 Pevci lahke glasbe; 17.00 Tretja stran; 17.15 Lisztova Madžarska rapsodija; 17.45 Zbor «C. A. Seghizzi»; 18.00 Prenos RL; 19.00 Športne vesti; 19.30 Prenos RL; 22.15 Orkester Elgard; 22.35 Dve Rebussyjevi sonati.

Nacionalni program

8.30 Jutranji pozdrav; 9.45 Popevke; 10.05 Mozart, Flotow in Bizet; 10.30 Šila; 11.15 Ital. popotovanja; 11.30 N. Porpora: «Komorna simfonija»; 13.35 Solisti lahke glasbe; 15.15 Filmske in gledališke novosti; 15.45 Gospodarska rubrika; 16.00 Spored za najmlajše; 16.30 Mezzosopranistka Ileana Melitta; 17.25 Ljubezni velikih skladateljev; 18.00 Literarna oddaja; 19.05 Kmetijska oddaja; 20.25 Mozartova opera «Don Juan».

II. program

8.00 Jutranja glasba; 9.15 Orkester; 10.35 Nove pesmi; 11.05 Vesela glasba; 11.40 Skladbe za orkester; 14.00 Pevci; 14.45 Plošče; 15.15 Izbrani motivi; 15.35 Album za mladino; 16.00 Rapsodija; 17.00 Plošče; 17.35 Poljudna enciklopedija; 17.45 Pisana glasba; 18.35 Enotni razred; 18.50 Vaši izbranci; 20.35 Od swinga do bopa; 21.00 Univerze v novih deželah — anketa; 22.15 Plesna glasba; 22.25 Nogometna tekma Inter-Real Madrid — II. polčas.

III. program

18.30 Pregled ital. slovstva; 19.00 Knjižne novosti v Parizu; 19.30 Koncert; 20.30 Revija revij; 20.40 Rossini in Boccherini; 21.20 Cesare Zavattini; 21.30 M. A. Charpentier.

Slovenija

8.05 Glasbena matineja; 8.55 Pisan svet pravljic; 9.10 Mladinski zbori osnovne šole iz celjske gimnazije; 9.30 Godala v ritmu; 10.15 Sopranistka Mezetova in tenorist Gostič; 10.45 Človek in zdravje; 11.00 Turistični napotki; 11.15 Nimaš prednosti!; 12.05 Finale opere «Car Saltan»; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Slov. narodne; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 T. Seliškar: Tovariši; 14.35 Naši poslušalci čestitajo; 15.30 Pihalna godba; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Nacionalne smeri v glasbi; 18.00 Aktualnosti doma in po svetu; 18.15 Ansambel J. Privška in Plesni orkester; 18.40 Naš razgovor; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Orkester Williams; 20.25 Verdi: Traviata; 22.50 V. Blažek: Družinski praznik; 23.05 Skladbe slov. avtorjev.

Ital. televizija

8.30 Šola; 16.45 Nova srednja šola; 17.30 Dnevnik; 17.45 Spored za najmlajše; 19.15 Razprave; 19.55 Športne vesti in ital. kronike; 20.30 Dnevnik: 21.00 Anglija danes; 22.00 Športna sreda; 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik; 21.15 Stevenson-Moser: «Il diavolo nella bottiglia»; 22.20 Na pragu znanosti.

Jug. televizija

10.00 TV v šoli; 16.35 Poročila; 16.40 Ruščina; 17.00 Angleščina; 17.40 Tiktak: Povodni mož; 17.55 Pionirski TV studio; 18.25 Obzornik; 18.45 Opera skozi stoletja; 19.15 Filmski pregled; 19.40 TV biro; 20.00 Dnevnik; 20.30 Rezerviran čas; 21.05 Kulturna panorama; 21.45 Poročila.

Goriško-beneški dnevnik

S SEJE OBČINSKEGA ODBORA V GORICI

Občinski svet bo kmalu razpravljal o konzorciju za industrijsko cono

Občinska uprava bo počastila 25. april, dan osvoboditve - Operne predstave maja v dvorani UGG

Na zadnji seji občinskega odbora v Gorici, ki je bila pod predsedstvom župana v ponedeljek zvečer, so se najprej pogovorili o obnovitvi upravnega sveta družbe Autovie Venete. Odbornik za splošne zadeve poslanec Zucalli je nato seznanil odbornike z nekaterimi vprašanji, ki zadevajo konzorcij industrijske cone, o katerem bo v kratkem razpravljal občinski svet. Odbornik Agati je poročal o pripravah za proslavo državnega praznika osvoboditve 25. aprila, ter prvim in 3. majem. Odbornike je seznanil nadalje z operno sezono, za katero so pripravili program oper, ki jih bodo izvajali 7., 8. in 9. maja v veliki dvorani UGG. Izvršni odbor je razpravljal o urbanističnem načrtu kakor tudi o Unione Ginnastica Goriziana, ker pa omenjeni točk niso v celoti izčrpali, se bodo k njima povrnili na prihodnjih sejah.

Sledila so poročila ostalih odbornikov. Odbornik za javna dela Lupieri je predlagal odobritev kolavdacije nekaterih del. Candussi je poročal o osebju, nakar so proučili obračun Doma počitka, ki izkazuje 375 milijonov lir stroškov ter ga odobrili na predlog odbornika De Simona.

Odbornik Fantini je predlagal, naj se za službo mestne snage nakupi 50 posod za odvažanje smeti; izplačali bodo nekaj nad 6 milijonov občinskim podjetjem za dobavo elektrike, vode in plina. Odborniki so odobrili več prošenj dr. Tomassicha za sprejem občanov v Dom počitka, bolnišnico Fatebenefratelli in občinsko podporno ustanovo.

Stavkovno gibanje kovinarjev

Vsedržavna vodstva kovinarjev organizacij FIOM, FIM in UILM so se sporazumela, da na raznih sektorjih obnovijo sindikalno borbo. Načrt predvideva tri vsedržavne stavke za kovinarje, eno vsedržavno stavko v ladjedelniški industriji, ki bo po vsej verjetnosti danes popoldne, ter še eno stavko za vse ostale sektorje. Vrhu tega bo 8-urna pokrajinska stavka. Vodstva treh sindikatov so se sestala včeraj popoldne v Tržiču ter sestavila načrt stavk, ki se bodo vršile v državnih in zasebnih podjetjih.

Gradnja semaforske skupine na križišču Verdijevega korza

Na križišču Verdijevega korza in Crispijeve ulice so včeraj začeli z deli za njegovo semaforsko ureditev. Prekopali so cesto ter v zemljo položili betonske cevi, skozi katere bodo povlekli žice za delovanje prometnih naprav. Po vsej verjetnosti bodo semafori delovali že pred koncem tega meseca.

Križišče s Crispijevo ulico je zaradi naraščajočega prometa postalo v konicah ozko grlo, kjer promet nikakor ni stekel, če ni bilo zraven mestnega stražnika, ki je posegel vmes, da so mogla vozila iz Crispijeve zaviti na Korzo, zlasti pa na levo stran. Z namestitvijo semaforov pa se bo pojavilo vprašanje takšne ureditve prometa vzdolž Korza, da ne bo zastojev pred semafori. Potrebno bo misliti na zeleni val, se pravi na sinhronizacijo vseh štirih semaforov, kolikor jih bo na obeh korzih pozgraditvi zadnjega pred Ljudskim domom.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna S. GIUSTO, Korzo Italija št. 244, tel. 35-38.

Navodila za volitve v obrtniško blagajno

Pokrajinski urad obrtniške bolniške blagajne v Gorici sporoča vsem prizadetim, da je po vseh občinah na Goriškem v teku razdeljevanje volilnih potrdil za volitve delegatov-obrtnikov, ki se bodo vršile v nedeljo 24. t. m. Potrdila, ki jih ne bodo mogli dostaviti zaradi neznanega bivališča naslovljenca ali iz kakih drugih razlogov višje sile, bodo ostala na pristojnem županstvu na razpolago prizadetim do zaključka volitev.

Tisti volivci, ki so izgubili ali pokvarili volilno potrdilo, da je neuporabno, se lahko obrnejo osebno na zgornji urad bolniške blagajne do vključno v soboto 23. t.m. med uradnimi urami, za dupulkat, v nedeljo pa pri volilnem uradu pokrajinskega odbora za obrtništvo in na sedežu bolniške blagajne pri trgovinski zbornici od 8. do 22. ure.

Odlok pokrajinske uprave o predpisih za ribolov

Predsednik pokrajinske uprave dr. Chientarolli je izdal odlok s predpisi za ribolov s svetlobnimi pripomočki na področju goriške pokrajine Odlok je razdeljen na osem členov ter so ga odobrili na seji občinskega odbora

NA ZELO NEVARNEM KRIŽIŠČU PRI MADONNINI

Šofer iz Ločnika izgubil življenje pri trčenju z jugoslovanskim avtom

Nesrečnež je izdihnil v bolnišnici eno uro po nesreči - Jugoslovanski potniki nepoškodovani

Na križišču pri Madonnini, kjer skoraj ni dneva brez manjše ali hujše prometne nesreče, sta včeraj zopet trčila dva avtomobila in je pri tem eden izmed obeh šoferjev dobil hude poškodbe, zaradi katerih je uro po nesreči podlegel v goriški civilni bolnišnici.

Ob 11.45 se je peljal 43-letni Drago Vidmar, doma iz Celja, Kapela št. 16, z avtom volkswagen CE 91-62 iz Podgore proti križišču pri Madonnini. V istem času je privozil tja tudi 22-letni Alfredo Braidotti iz Ločnika Ul. Giulio Cesare 48, ki se peljal z bianchino 500 iz središča mesta proti Ločniku. Zaradi vzrokov, ki jih bo točneje še ugotovila cestna policija, sta obe vozili na križišču trčili s takšno silo, da je vrglo bianchino s ceste na njeni desni strani. Jugoslovanski avto pa je ostal na cestišču verjetno tudi zato, ker je bil bolj obtežen, saj so bile v njem poleg vozača še štiri ženske.

Braidotti se je pri trčenju hudo poškodoval in v civilni bolnišnici, kamor so ga odpeljali z avtom Zelenega križa, so mu ugotovili prebitje lobanje; okrog 13. ure je podlegel poškodbam. Potniki jugoslovanskega avtomobila so ostali nepoškodovani.

Deset dni se bo zdravil v bolnišnici 38-letni Nerino Salvador iz Drevoreda XX. septembra 72, ki je padel včeraj ob 7. uri s kolesom v Ul. Torriani ter se precej močno udaril na prsnem košu.

Na zdravljenju v bolnišnici so pridržali ob 11.20 30-letnega Nerina Cristina iz št. Petra ob Soči. Ko je delal na gradbišču v tej ulici, mu je padel na glavo kos opeke z višine treh metrov, mu prebil lobanjo in povzročil pretres možganov.

Predavanja o deželnem gospodarstvu v Milanu

Trgovinska zbornica v Gorici sporoča, da bo v petek 22. t. m. deželni odbornik za industrijo in trgovino odv. Marpillero predstavil na velesejmu v Milanu paviljon Furlanije-Jul. krajine in ob tej priliki predaval o temi «Problemi in izgledi industrijskega razvoja dežele Furlanija-Jul. krajina.»

O tem problemu bodo govorili v posebnih referatih tudi predsedniki pokrajinskih zvez industrijcev naše dežele.

VEČERI OB SREDAH

V klubu «S. Gregorčič» na Verdijevem korzu 13 v Gorici, bo danes, 20. aprila ob 20.30 novinar in slikar

MARIO L. VILHAR

govoril o temi

VTISI IZ DANSKE

Prikazal bo tudi številne diapozitive iz te dežele.

Vabljeni!

Pisma uredništvu

Koleke mora plačati zavarovanec

Spoštovano uredništvo,

splošni zdravniki so odpovedali svojo pogodbo z INAM, kar pomeni, da bo moral bolnik, zavarovan pri INAM, plačati zdravniku pregled. Zdravnik bo izstavil potrdilo, na podlagi katerega bo ustanova zavarovancu povrnila denar.

Takšna praksa je bila v veljavi tudi pred zdravniškim protestom. Če je na primer zavarovanec zaradi nujnega primera šel k zdravniku poprej preden k INAM, mu je ustanova — proti predložitvi potrdila o plačanem znesku — povrnila stroške, nikakor pa ne znesek za kolke, ki jih je moral tudi plačati in ki so znašali po več stotin lir. Želel bi opozoriti INAM, da to ni pravično in da se takšne krivice prav gotovo utegnejo dogajati z izstavljanjem potrdil v sedanji fazi spora. To neljubo stvar bi morali na kak način odpraviti, da je ne bi trpel zavarovanec.

(Sledi podpis)

Pozabili so na estetska merila

Spoštovani urednik.

Tujec, ki se pripelje k nam od zahodne strani, dobi prvi vtis tam okoli Madonnine. Najprej mu neprijetno zasmrdi, potem pa tudi okolica ni nič kaj razveseljiva. Na obeh glavnih vpadnicah, ki iz Ločnika ali od Farre pripeljeta v Gorico, je zraslo v zadnjem času vse polno raznih hal za obrtniško in manjšo industrijsko dejavnost, ki so zelo neokusno zgrajene ter postavljene tik ob cesti. Ali občinski tehnični urad ne bi mogel zavrniti dovoljenj za njihovo zidavo, če ne ustrezajo vsaj nekaterim osnovnim estetskim principom, ali pa bi sploh svetoval, naj jih gradijo kje drugje, morda bolj vstran od cest?

(Sledi podpis)

Aleš Waltritsch je včeraj popoldne dobil bratca. Srečnima zakoncema Carli in Marku čestitajo prijatelji in znanci.

Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo našega lista.

NA POBUDO OBČINSKE UPRAVE V GORICI

Tekmovanje osnovnošolskih otrok v prometni vzgoji (za nagrade!)

Na Trgu C. Battisti so odprli šolski park - Tudi v Tržiču podobna pobuda

Občinska uprava v Gorici bo tudi letos pripravila ob pomoči podjetij tekmovanje v prometni vzgoji, namenjeni osnovnošolskim učencem 3., 4. in petih razredov. Od včeraj je odprt šolski park na Trgu Cesare Battisti, kjer morejo otroci po mili volji voziti ter se privajati na prometna znamenja. Odprt je vsak dan od 9. do 13. in od 15. do 18. ure, vstop pa je dovoljen samo otrokom pod 14. letom starosti. Dopoldne bo park odprt samo za tiste učitelje, ki bodo pripeljali svoje učence, da jih pod nadzorstvom seznanjajo s prometno - varnostnimi predpisi. Izpiti bodo v prvi polovici maja in bodo tako iz teoretičnega kakor tudi iz praktičnega znanja.

Letos bodo razdelili zmagovalcem 15 koles, vrednih okoli 300.000 lir. Nagrade bodo razdelili takole: pokal občinske uprave, ki ga bo prejela skupina otrok z najvišjim številom točk ne glede na razred, v katerem je; 5 koles tipa «2000» bodo podelili ekipi, ki se bo najbolje plasirala med petimi razredi; po pet koles bodo razdelili tudi med člane najboljih ekip 4. in 3. razredov.

Na pobudo šolskega patronata iz Tržiča bodo pričeli v maju v nekaterih osnovnih šolah s prometno vzgojo. Pouk bo samo za učence 4. in 5. razredov. Teoretični in praktični pouk bo vodil poveljnik mestnih stražnikov Gigante z nekaterimi, stražniki.

Iz dežele polnočnega sonca

BORIS VIŠNOVEC 8.

Tako rahlo kot se je ladja dotaknila pomola, sva si stisnila roko in bilo mi je žal, ko sem moral izpustiti njeno belo dlan. Počasi je stopala proti šoli in se mi nasmehnila. In tedaj sem pomislil, kako lepa učiteljica in njeni učenci potrebujejo drug drugega. In pomislil sem, da je na svetu morda več osamljenih kot srečnih ljudi.

Zvečer smo prepluli Söröysund. Ob fantastično razčlenjeni, z mahom porasli obali Seilanda, smo se bližali Hammerfestu, ki se je že videl v daljavi, čeprav je bilo do tja še nekaj ur vožnje. Tisoč metrov nad nami so se v vrhovih gora plazili ledeniki. Z ladjo so se ribiči, ki so obiskali svoje družine, vračali na delo v tovarno.

Na ladji je postalo zopet živahno.

V.

Pozdrav Severnemu rtu

Sprehajal sem se po otoku, na katerem leži najsevernejše mesto na svetu. Bodeča žica je kljubovala ostrim zimam kot bi bila tu postavljena za večno. Pletla se je preko kamnitih grebenov, obstala pred betonskimi bunkerji in jarki, vklesanimi v živo skalo. Železni stebri so ponekod upognjeni, notranjost otoka je prežrta s hodniki. Ob obali so utrdbe močnejše; betonski oklep je debel več metrov. Odprtine bunkerja pa so oči mrtveca, ki strmi nemo na morje. Nemo; ne more se sprijazniti z mislijo, da na morju ni mogoče postavljati mej. Toda na kopnem ostane bodeča žica kot spomin. Kot spomin na človeško neumnost, ki lahko tekmuje le z njegovo genialnostjo.

Z otoka so izginili vojaki. Poslovili so se s pošastnim kresom, ki je upepelil mesto. Ognju se je izognila le mrtvaška kapelica. Prebivalci so pričeli takoj po vojni pogorišča obnavljati Dokler niso obnovili mesta, so prebivali v čolnih, ki so jih potegnili na kopno. Ljudje pa o solzah ne razmišljajo radi. In vojne gredo v zgodovino kot opornik, na katerega naslonijo zgodovinarji svoje podatke.

V prejšnjem stoletju je bilo na istem kraju le manjše ribiško naselje. Prihod ladje je bil tedaj najpomembnejši dogodek, na katerega so morali prebivalci čakati tedne ali celo mesece. Vzpostavitev redne ladijske zveze, ki je omogočila povezavo z ostalim svetom tudi v zimskih mesecih, je bil zgodovinski trenutek za severno Norveško. Resnično zgodovinski trenutek. Danes so se ljudje privadili na črno obarvane, dvatisočtonske potniške ladje, ki brze med otoki. Včasih pristanejo ob pomolu velikanke: Oslofjord, Bergenfjord. Polarna zvezda. Ko se po enournem manevriranju umirijo ob pomolu, se za dve ali tri ure poveča prebivalstvo mesta za polovico. Toliko časa namreč za ogled najsevernejšega mesta na svetu določijo turistični plani. Tako lahko v dveh tednih turisti bežno prelete edinstveno obalo in odnesejo s seboj vtis, ki se giblje nekje na površini realnosti. Kajti dva tedna potovanja je resnično premalo, da bi človek lahko iztrgal katerikoli deželi skrivnost njene lepote.

Popolnoma nemogoče pa je v tem kratkem času dojeti deželo, ki te istočasno privlači in odbija; budi željo po toploti juga obenem z željo, da bi spoznal najsamotnejše in najbolj nedostopne predele severa. Tedaj se za hip zavemo nasprotij, ki jih nosimo v sebi; da bi se sprehajali po neki neskončni, razkošni peščini, kjer gre vsak hip mimo nas ogromno bujnih teles; toda nemir izganjamo iz nas le na ubornih skalah. Zato se nam pogled tako nerad odtrga od ladij. Tudi one so se navzele istega nemira.

Da. Ladje so najbolj nenavadna bitja na svetu. Kot da niso izdelek človeških rok. Pravzaprav prenehajo biti last človeka tisti trenutek, ko postanejo last morja. Morje odloča o njihovem življenju in smrti. In o življenju in smrti ljudi, ki se nahajajo na njih. Na severu pa odloča morje tudi o življenju ljudi, ki prebivajo na kopnem

Otroci se v Hammerfestu igrajo na cesti z lesenimi ladijskimi modeli, oblečeni v rdeče in rumene polivinilaste obleke, pokriti s širokimi mornarskimi klobuki. Njihovi starejši tovariši se prevažajo s čolni po zalivu, s štirinajstimi leti se vkrcajo na ribiške ladje in z osemnajstimi leti mnogi spoznajo že vse celine. Človek se spoprijatelji z morjem, ako ga gleda le nekaj ur, ako se rodi ob njem, ne more živeti brez njega. Zato je samo po sebi razumljivo, da lahko navežete z Norvežani pogovor le, ako se pričnete razgovarjati z njimi o morju.

— Poglejte mojega sinka. Star je osem let, a je že pravi mornar. Človeka spoznam že po hoji, vidim kako stoji na ladji in vem ali je rojen za pomorščaka.

Tako mi je dejal potapljač, doma iz Vardöja, ko sva se seznanila na palubi potniške ladje «Lofoti». Postala sva za šest ur sopotnika. Toliko namreč traja vožnja od Hammerfesta do Nordcappa-Severnega rta.

Ko smo izpluli iz Söröysunda in se je ladja usmerila proti severu, so skoro vsi potniki odšli v kabine ali v restavracijo. Gole granitne obale so pač manj zanimive kot fjordi južnega primorja ali fantastični Lofoti. Oko lahko le sluti skrito lepoto ledenikov in jezer v notranjosti otokov Rolvsöy in Ingöy. V Rolvsöysundu je veter prignal z odprtega morja široke hrbte valov. Začutil sem rahlo slabost, katero sem skušal prikriti z naslanjanjem na steno. Čudil sem se malemu Norvežanu in njegovi razigranosti. Vedno, kadar se je njegov oče preveč poglobil v razgovor, se je fant izgubil nekje v ladijskih hodnikih in na mostičkih, ker ga je očitno zanimala vsaka podrobnost na ladji. Potapljač se je nato zaskrbljeno odpravil na lov za sinom in čez nekaj minut sta se vrnila z nasmehom, z nekoliko široko, rahlo zibajočo hojo pomorščakov. Nato mi je mirno pripovedoval dalje zanimivosti o svoji deželi. Opisoval mi je globine Severnega morja kot puščoben podvoden svet, ki je pravo nasprotje tropskih morij, v katerih prebivajo neštete vrste rib in vodnega rastlinja V severnih morjih prebiva namreč samo nekaj vrst rib, a te v ogromnih množinah.

— Dobršen del najnovejše norveške zgodovine pa razkrije ravno ladja «Lofoti». To je namreč najstarejša ladja, ki vzdržuje potniško zvezo ob obali in obenem tudi zadnja potniška ladja, ki ima poleg kabin še dvoje razredov.V kratkem času jo bodo zamenjale moderne ladje, ki imajo samo en razred. Življenje se je namreč pri nas v zadnjih desetletjih bistveno spremenilo. Življenjski standard se je namreč tako dvignil, da se nam ni treba več voziti v drugem razredu. Za dvig standarda pa plačujemo istočasno ceno, ki ni najbolj prijetna. Prejemamo pomoč, ki je vezana na določene vojaške obveznosti.

Z razgledanostjo, presenetljivo za preprostega pomorščaka, mi je nato pojasnjeval vprašanja iz gospodarskega in političnega življenja: — Sedaj si prizadevamo, da se tudi severni del države vključi v širši gospodarski načrt. Sestavljen je razvojni program za vse panoge gospodarstva, ki ima predvsem namen zagotoviti delo za vse prebivalce Zaradi močnih sezonskih nihanj obstoji namreč stalna sezonska nezaposlenost, ki zajame v zimskih mesecih velik odstotek delovne sile. Več kot četrtina delavcev ima več kot en poklic.

(Nadaljevanje sledi)

šport šport šport

MEDNARODNI NOGOMET

Inter-Real Madrid Manchester-Partizan

Obe tekmi bodo prenašali po televiziji

MILAN, 19. — Končno vesela vest za ljubitelje nogometa: nocoj sta se RAI—TV in predstavnik Interja sporazumela za direktno oddajo jutrišnje povratne polfinalne tekme turnirja za pokal evropskih prvakov med Interjem in Real Madridom.

Medtem ko je Herrera že najavil postavo, trener španske enajsterice Munoz ni hotel izdati moštva, ki bo moralo braniti pičel naskok iz Madrida. Ve se samo, da bo Araquistain nadomestil v vratih poškodovanega Betancourta. To je tudi vse, kar je Munoz izjavil, da ima še nekaj dvomov za določitev levega branilca, desnega krila in srednjega napadalca. Po mnenju izvedencev se bo Real Madrid poslužil stroge obrambne taktike, zaradi česar ni izključeno, da bo na krilu nastopil krilec, ki bo seveda imel nalogo, da zavaruje središče igrišča.

Inter bo nastopil v naslednji postavi:

Sarti, Burgnich, Facchetti, Bedin, Landini, Picchi, Jair, Mazzola, Peirò, Suarez in Corso.

* * *

MANCHESTER, 19. — V tukajšnjem mestu vlada izredno zanimanje za povratno tekmo s Partizanom. Baje so razprodane vse vstopnice in bolj «podjetni» so se začeli že baviti s prodajo na črni borzi.

Po zadnjih vesteh bosta enajsterici nastopili v naslednjih postavah:

Manchester United — Gregg, Brennan, Dunne, Stiles, Foulkes, Crerand, Connelly, Law, Charlton, Herd, Aston.

Partizan — Soškić, Jusufi, Mihajlović, Bečejac, Rošović, Vasović, Bajić, Kovačević, Hasanagić, Miladinović, Pirmajer.

Tekmo bo jugoslovanska televizija oddajala od 19.40 dalje.

Š D BREG

sporoča, da bo danes pri šoli v Dolini ob 17. odbojkarski trening mladincev, ob 20. pa redni trening mladink.

NOGOMET

VIDEM, 19. — Italijanska nogometna reprezentanca C lige bo ob koncu prvenstva odigrala mednarodno tekmo z ustrezno reprezentanco Avstrije. Vse kaže, da bo tekma v Vidmu.

Kino

Gorica

VERDI. 17.30: «Io, io, io... e gli altri», W. Chiari in G. Lollobrigida ter De Sica; italijanski film.

CORSO. 17.15: «Moriel, il tempo di un ritorno». D. Ceyric in J. Kerien; francoski barvni film.

MODERNISSIMO. 16.00: «L'arcipelago in fiamme», Gig Joung in John Brown; ameriški črno-beli film. Zadnja ob 22.30.

VITTORIA. 17.15: «Il nudo ed il morto», A. Ray in C. Robertson; ameriški barvni kinemaskopski film.

CENTRALE. 17.15: «Il gigante della roccia del falco», S. Baker in J. Prowse. Ameriški kinemaskope v barvah.

Tržič

AZZURRO. 16.00: «La quercia dei giganti», Van Heflin in Susan Hayword. Barvni film.

EXCELSIOR. 16.00: «La tigre ama la carne fresca», R. Hanin, D. Bianchi.

NAZIONALE. 21.00: «Gli uccelli», R. Taylor in J. Tandy.

PRINCIPE. 17.30: «Pistole roventi», A. Murphy, J. Staley. Barvni film.

Ronke

RIO. 19.00: «Operazione Tiziano», W. Campbell.

EXCELSIOR: Zaprto.

TEMPERATURA VČERAJ

Najvišja 18.2 stopinje ob 13. uri, najnižja 8.9 stopinje ob 5.40; povprečne vlage 75 od sto.

KOŠARKA — TURNIR V SANTIAGU

Jugoslavija v finalu

SANTIAGO, 19. — S tretjim dnem mednarodnega turnirja se je zaključil izločilni del neuradnega svetovnega prvenstva v čilu. Španija, Bolgarija, Brazilija, ZDA, SZ in Jugoslavija so se uvrstili v finalno skupino, kjer bo nastopila tudi tudi reprezentanca Čila. Tekme bodo prihodnji teden v Santiagu in Valparaisu.

Izidi tretjega dne so naslednji:

V Valdiviji

ZDA — Peru	63:52	(32:27)
Bolgarija — Mehika	63:50	(32:20)

V Antofagasti

Jugoslavija — Paragvaj	97:61	(43:33)
Brazilija — Panama	78:75	(39:36)

V Curicu

Španija — Portorico	76:52	(19:24)
SZ — Argentina	74:57	(35:29)

LESTVICE

A skupina						
Jugoslavija	3	3	0	246	184	6
Brazilija	3	2	1	222	195	4
Panama	3	1	2	214	235	2
Paragvaj	3	0	3	189	257	0
B skupina						
SZ	3	3	0	197	139	6
Španija	3	2	1	218	191	4
Portoriko	3	1	2	146	200	2
Argentina	3	0	3	197	228	0
C skupina						
ZDA	3	3	0	202	176	6
Bolgarija	3	2	1	193	169	4
Mehika	3	1	2	170	187	2
Perù	3	0	3	156	189	0

* * *

GORICA, 19. — Igralci italijanske B reprezentance, ki bo 28. t.m. nastopila v košarkarskem dvoboju z Jugoslavijo B, so že prispeli v Gorico, kjer bodo trenirali pod vodstvom zveznega trenerja Paratoreja in trenerja Goriziane Tonina Zorzija.

Italijani bodo odigrali dve tekmi z Jugoslavijo: 28. t.m. v Gorici, dva dni kasneje pa v Benetkah. V reprezentanci bosta nastopila tudi Goričana Pozzecco in Rossi.

Goriško tekmo bosta sodila Christos Avramidis (Grčija) in Karel Klima (ČSSR).

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

obvešča vsa slovenska zamejska društva, da ob dvajsetletnici obnovitve društvenega delovanja priredi 8. maja 1966 ekipno tekmovanje v planinsko - orientacijskem pohodu. Proga bo predvidoma speljana s startom in ciljem v Nabrežini.

Najbolje plasirano društvo bo prejelo prehodni pokal — člani prvih treh ekip pa kolajne.

Vpisovanje bo od 23. t. m. dalje v Tržaški knjigarni, kjer dobite tudi vse potrebne informacije.

ODBOJKA — TURNIR NA REKI

Ženska šesterka Bora tretja

Tržačanke so nastopile z nepopolno postavo

V okviru manifestacij, ki jih športne organizacije Reke organizirajo v čast 25-letnice ljudskega upora, je bil v nedeljo, 17. t.m. pod pokroviteljstvom SFK občine Reka, mednarodni turnir v ženski odbojki. Tega turnirja so se udeležili razen domačega Partizana še poreški Student, puljski Partizan in tržaški Bor. Kot so časopisi pisali, je bil favorit na tem turnirju Bor, a smola je hotela, da so nekatere igralke obolele, druge pa bile zaposlene z delom. Tako so manjkale Zavadlavova, Batistova, ki je že dolgo časa neaktivna zaradi mavčne obloge na kolenu in Barejeva, ki je zaradi bolezni priklenjena na posteljo.

V kratkem nagovoru se je organizator zahvalili nastopajočim za udeležbo in končal z besedami: «Naj bo to še ena priložnost k ojačanju naših prijateljskih in športnih odnosov med brati.»

Borovke so na tem turnirju zasedle zadovoljivo tretje mesto. To je bilo za domačine veliko presenečenje, saj so, kot smo že omenili, smatrali Bor za velikega favorita. V popolni postavi bi morda plave res zasedle prvo ali drugo mesto. Odsotnost kar treh igralk pa jim je to preprečilo in so se tako morale zadovoljiti s častnim tretjim mestom.

V prvi tekmi turnirja so se borovke spoprijele z domačim Studentom in ga gladko odpravile z 2:0. Že v naslednjem nastopu so se morale tržaške predstavnice pomiriti z močno ekipo Partizana iz Poreča, ki jim je že vrsto srečanj enakovreden nasprotnik. Seveda so tokrat Poročanke premagale borovke, ki jim niso mogle dati pravega odpora. Za to so se z večjo vnemo pognale v borbo s Pulo, a kljub veliki požrtvovalnosti so jim nasprotnice odščipnile zmago, pa čeprav le z minimalno razliko. V finalni tekmi za prvo mesto sta se tako spoprijela Poreč in Pula. Tehnično in atletsko bolje pripravljene Porečanke so tudi to tekmo osvojile in tako zasedle prvo mesto. Borova šesterka je nastopila v postavi Pavletič, Miljot, Hmeljak, Švab, Kenda in Barej L.

IZIDI TEKEM

Bor — Student 2:0 (15:9, 15:12)
Pula — Bor 2:0 (15:13, 15:13)
Poreč — Bor 2:0 (15:5, 15:9)
Poreč — Pula 2:0

BOKS

LONDON, 19. — Prvak Anglije in britanskega cesarstva težke kategorije Henry Cooper je danes podpisal pogodbo za dvoboj za svetovni naslov s prvakom Cassiusom Clayem. Organizator Harry Levene je potrdil, da bo dvoboj 21. maja letos v Londonu.

TENIS

BRUSELJ, 19. — Drossant, De Gronckel, Hombergen in Kelecom bodo sestavljali belgijsko teniško reprezentanco, ki bo od 29. t.m. do 1. maja nastopila v Brusilju v B skupini evropske cone za Davisov pokal proti Južni Afriki.

RAZDELJEVANJE NAGRAD CONI V GORIŠKI POKRAJINI

Bronasta kolajna za ŠZ Olimpija

CONI ima navado, da vsako leto nagradi športna društva, ki so se v enoletnem delovanju najbolj odlikovala, ali ker je društvo mnogo storilo za propagando in širjenje športnega udejstvovanja, ali pa, ker so društveni člani dosegli dobre športne rezultate. Posebna komisija sestavi vrstni red društev, ki pridejo v poštev. Lestvica za leto 1965 je bila tale:

1. CRDA iz Tržiča — zlata medalja
2. Veslaško društvo «Timau» iz Tržiča — zlata medalja
3. Club Alpino Italiano iz Gorice — srebrna medalja
4. Kolesarski odsek «Guido De Santis» iz Redipuglie — srebrna medalja
5. **Športno združenje Olimpija iz Gorice** — bronasta medalja z naslednjo pripombo: «Mlado društvo se udejstvuje med mladino ter vrši športno propagando in dejavnost zlasti v lahki atletiki in odbojki. Organiziralo je več športnih manifestacij, ki so pritegnile pozornost športnih oblasti.»
6. Teniško društvo iz Tržiča

Komisija je tudi razdelila osem denarnih nagrad v znak priznanja za dosežene športne uspehe. Po 300 tisoč lir sta dobila UGG iz Gorice in Jadralni klub iz Tržiča, po 200 tisoč lir AS Torriana iz Gradiške in Oratorij San Michele iz Tržiča, po 100.000 lir AGI iz Gorice, Motoclub «Medeot» iz Gorice, Black Panthers Club iz Ronk, Športni odsek «Arte» iz Gorice.

Slovesno razdeljevanje denarnih nagrad in medalj je bilo preteklo nedeljo v dvorani palače goriške pokrajine ob navzočnosti najvišjih cerkvenih in svetnih oblasti (goriški nadškof, prefekt itd.).

Prvič se je zgodilo, da je bilo slovensko društvo Olimpija nagrajeno. S tem je bilo dano javno priznanje njenim atletom, trenerju in odbornikom za vztrajno in požrtvovalno delo.

V letu 1965 je Olimpija dosegla v glavnem te-le uspehe: lahkoatlet Edi Podbršček iz Standreža je prvi v Italiji v kategoriji «allievi» v metu krogle (15.57 m) in tretji v metu diska (45.33 m), dalje je tudi državni prvak CSI v metu diska s 44 m. Tudi drugi atleti (Ivan Sussi, Marcel Mahne, Guido Palla, Marij Leghissa, Vilko Antoni itd.) so dosegli zadovoljive uspehe. V odbojki je Olimpija osvojila drugo mesto v deželi v kategoriji «promozione» in prav tako drugo mesto v deželi v juniorski kategoriji.

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1 II., Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — Vnaprej: četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7 700 lir — SFRJ: posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1 000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 503-3-86 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana». — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst